

BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING 8 NOVEMBER 2017, pagina 1

Aanwezig:

Voorzitter:	mevrouw A.M.J. Schaap	
Raadsgriffier:	mevrouw J.I.M. le Comte	
Raadsleden:	de heer E. Alofsen	VVD
	de heer Th. H.J. Bartels	PRD
	de heer G. Beekhuizen	PvdA
	mevrouw C.D. van Bentem	GemeenteBelangen
	de heer T.A. de Boer	VVD
	mevrouw D.A. Bondt	D66
	de heer H.J. Boon	GroenLinks
	de heer R. Bouwman	D66
	mevrouw K. Braam-Maters	CDA
	de heer R.J.B. den Burger	VVD
	de heer T.C. van Dijk	D66
	de heer T.T.M.G. Erkens	PvdA
	de heer B. Harmsen	PvdA
	de heer W. Hoge	VVD
	de heer F.R. Huizinga	GemeenteBelangen
	de heer P.W. Kraak	D66
	de heer P.J. van Lent	CDA
	mevrouw M.C.M.L. Mansvelt Beck-Houpt	RZS
	mevrouw F.J. Mijnhart	D66
	mevrouw C.B. de Roo	GroenLinks
	de heer H.J. Tiemens	GemeenteBelangen
	mevrouw E.L. Vink	GroenLinks
	de heer J.D. Wessels	CDA

Portefeuillehouders: dhr. E. Heinrich, dhr. J. Verstand, mw. H.J. van den Berg-van Zijl, mw. A.D. Ruwhof

Afwezig m.k.:

Hetgeen dat uitgesproken is in de raad is na te luisteren op www.renkum.nl onder raadsuitzendingen.

1.	Opening, vaststelling volgorde en mededelingen. De voorzitter opent de vergadering om 15.00 uur. Er zijn felicitaties en bloemen voor dhr. Wessels (CDA), verkozen tot beste economisch ambtenaar 2017. Net als voorgaande jaren worden raad en publieke tribune getraakteerd op oliebollen van Jan de Oliebollenman. Er zijn twee moties vreemd aan de orde van de PRD. Er is één amendement op de najaarsnota. Er zijn zes amendementen op de begroting. Er zijn zes moties op de begroting. Wethouder Verstand heeft een mededeling over het onderzoek naar de breedplaatvloeren naar aanleiding van het incident in Eindhoven. Odra heeft het onderzoek in onze gemeente afgerond en de platen zijn niet aangetroffen in onze gemeente.
2.	Burgerspreekrecht. Er zijn geen aanmeldingen. Besluit: n.v.t. Actie: n.v.t.
3.	Vragenuurtje. Er zijn geen vragen. Besluit: n.v.t. Actie: n.v.t.

4. **Najaarsnota 2017.**

De Najaarsnota en de Begroting 2018 worden in de eerste termijn samen behandeld. Stemming vindt wel apart plaats.

Amendement bij Najaarsnota wordt aangeduid met NA.

PRD

Amendement "Maatjesproject 2018"

NA1

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Najaarsnota 2017 / Begroting 2018 constaterende, dat

- de WMO in feite een zorgwet geworden is;
- het oorspronkelijke welzijnswerk sterk verwaarloosd en wegbezuinigd is, zodat de informele zorg afgenomen is;
- er te weinig mogelijkheden zijn om structurele hulp te verlenen, zoals voor maatjesprojecten;
- "Maatjesproject" een verzamelbegrip is voor projecten die doorgaans vrijwilligers een-op-een koppelen aan iemand die op bepaalde punten in het leven even een coach, mentor of maatje nodig heeft;
- het daarbij kan gaan om het leren van de Nederlandse taal, om het bieden van emotionele steun, maar ook om hulp bij zelfstandig wonen, of bijvoorbeeld het aangaan van sociale contacten;
- de kracht van maatjesprojecten is dat zij de verbondenheid in de samenleving versterken, het maatje opent deuren, verbreedt paden en is een steun voor de ander;
- volgens de Wmo de gemeente onder meer verantwoordelijk is voor cliëntondersteuning;
- Renkum voor Elkaar op jaarbasis ongeveer 60 inwoners kan/wil helpen in het kader van "Maatjesproject" hetgeen aan professionele begeleiding van vrijwilligers e.d. neerkomt op 350 euro p.p. en dat middelen voor bedoeld project in contractuele afspraken met de 6 partners binnen Renkum voor Elkaar niet vrijgegeven zijn;

is van mening, dat financiering voor kortdurende- en doeltreffende dienstverlening in het kader van "Maatjesproject Renkum" gevonden kan worden binnen het budget Wmo of binnen het nog beschikbare bedrag van 2017, het restant 59.750 euro t.b.v. de 6 partners binnen Renkum voor Elkaar, een en ander conform de Najaarsnota 2017, dat dan in 2018 verrekend wordt;

besluit onderstaande tekst op te nemen in de Najaarsnota 2018 / Begroting 2018.

Er wordt een bedrag van 21.000 euro t.b.v. de pilot "Maatjesproject Renkum" beschikbaar gesteld voor de periode tot 2019. In oktober 2018 zal middels een stand van zaken over het project gerapporteerd worden en op basis daarvan wordt besloten of het project gedurende de resterende jaren van de raadsperiode gecontinueerd kan worden.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

Besluit:

Het amendement is verworpen met 1 stem voor (PRD) en 22 stemmen tegen (VVD, D66, CDA, PvdA, GB, GL, RZS).

De Najaarsnota wordt met 23 stemmen unaniem aangenomen.

Actie:

n.v.t.

5. **Begroting 2018, incl. Projecten grondexploitatie 2018.**

De volgorde van sprekers wordt beslist door het lot. Volgorde:

CDA
PvdA
PRD
RZS
D66
GB
VVD
GL

CDA

Voorzitter, het CDA heeft kennisgenomen van de NJN 2017 en van de begroting 2018. Dank aan allen die hebben meegewerkt aan de beantwoording van de gestelde vragen.

Wij willen kort ingaan op een aantal punten:

- *Het Koersplan, Personeel en Organisatie*

Voorzitter, bij de behandeling van de VJN en MJB heeft de CDA-fractie reeds haar bezorgdheid uitgesproken over de ontwikkeling van de organisatie. Inmiddels hebben wij van het college het koersplan aangeboden gekregen. Het plan is ons inziens nog te globaal van opzet en vraagt om een nadere uitwerking, meer toegespitst op onze eigen organisatie. Het wordt dan een plan voor een adequate aanpak voor de noodzakelijk door te voeren wijzigingen, meer concreet zodat inzichtelijk wordt wat er nu in meerjarig kader noodzakelijk is. Wij zijn daarom mede-indiener van het amendement en de motie aangaande de organisatieontwikkeling.

Voorzitter, met een plan van aanpak zijn we overigens nog steeds niet. Succesvolle organisaties bruisen van energie. Hoe zit dit in Renkum? Het CDA denkt dat als we vanuit de inhoud met elkaar een paar mooie projecten kunnen benoemen waar we echt de schouders onder willen zetten, en hierover de successen delen, die energie terug kan komen. Hoe mooi is het als straks het Centrumplan Doorwerth een parel is, de omgeving Groeneweg Renkum zich vanuit een visie ontwikkelt en het onderhoud van de wegen weer op het meetbare niveau B van het CROW zit.

- *Onderhoud wegen en groen*

Voorzitter het onderhoud van de buitenruimte en de wegen zit onder niveau. Het College geeft dit in de beantwoording ook aan. Om de wegen weer op enig niveau te krijgen zijn miljoenen noodzakelijk. Wij zitten nu op B/C-niveau van de CROW-richtlijn. Het College geeft aan naar niveau B te willen. Zo blijkt uit de beantwoording van de vragen. Ook het onderhoudsniveau groen loopt achter. Er wordt niet voldaan aan het "Accent" zoals door de raad is vastgesteld.

Voorzitter, wij missen in de begroting 2018 maatregelen om het onderhoud wegen en groen, meer in de pas te laten lopen bij het afgesproken onderhoudsniveau. Wij wachten op het toegezegde voorstel wegenonderhoud dat voor dit najaar is toegezegd. De situatie vraagt om nu maatregelen te nemen. Wordt dit nog voor de verkiezingen behandeld? Of wordt het inzet van de verkiezingen.

- *Centrumplan Doorwerth*

Voorzitter, Op 14 oktober jl., zijn wij bijgepraat tijdens een inloopbijeenkomst voor de Raad in de Poort van Doorwerth. De initiatiefnemers hebben ons een aantal knelpunten aangegeven, waaronder de locatie van de gymzaal.

Voorzitter, het Centrumplan Doorwerth wordt gerealiseerd wordt voor de lange termijn en zal er zeker 40 tot 50 jaar staan. De locatie van de huidige gymzaal belemmert een goede inpassing van het plan. Voorgesteld is om ook de gymzaal deel te laten uitmaken, te integreren binnen het plan. De kwaliteit zal dan toenemen en de tijdelijke gymzaal zal niet meer detoneren in het plan. We bouwen voor de toekomst. Laten we het dan ook niet half doen maar in één keer goed!!

Voorzitter we hebben hiervoor een motie voorbereid die wij hierbij indienen. Het dictum luidt:

Draagt het College op:

1. *Inzichtelijk te maken wat de extra investeringskosten zijn, en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten, wanneer de gymzaal wordt geïntegreerd in het stedenbouwkundigplan voor het LOC, zodat de Raad een afweging kan maken om de gymzaal al dan niet te integreren.*
2. *Deze kosten inzichtelijk te hebben voordat de Raad om een volgend besluit gevraagd wordt. (december 2017)*

- *Ontwikkelingen omgeving Groeneweg Renkum*

Voorzitter bij de behandeling van de begroting 2017 vorig jaar, heeft de CDA-fractie een motie ingediend met het volgende dictum:

voor de behandeling van de begroting 2018 een stedenbouwkundige visie aan de Raad voor te leggen voor het te ontwikkelen gebied dat omsloten wordt door de Utrechtseweg /Don Boscoweg /Groeneweg /Maatweg te Renkum, waarna er woningbouw kan plaatsvinden;

Voorzitter, de raad heeft onze motie vorig jaar niet gesteund. De wethouder gaf aan al met een visie te werken en met verschillende ontwikkelaars in gesprek te zijn. Voorzitter, wat wij nu zien is dat de gemeente panden aanbiedt en verkoopt aan de hoogste bidder. Met welke visie ontwikkelt u nu dit gebied. Een prachtig gebied dat in samenhang ontwikkelt kan worden. Nu komen en zijn er ad hoc plannen, waarbij de samenhang ontbreekt. Juist dit gebied vraagt om een stedenbouwkundige kwaliteitsimpuls waarbij de diverse functie op elkaar afgestemd zouden moeten worden. Een gemiste kans. Renkum verdient meer!!

- *Verkeersveiligheid*

Voorzitter, uit de beantwoording van de vragen van de VVD blijkt dat het college serieus werk maakt met ombouw van oversteekplaatsen naar intelligente oversteekplaatsen. In Q1 2018 komt u met een herprioritering van het MUP waarin 7 à 8 plaatsen in aanmerking komen voor ombouw. Het CDA heeft hier in 2015 bij monde van Peter van de Pas aandacht voor gevraagd. Het CDA is blij dat het college investeert in deze veiligheidsmaatregelen en dankt het college voor de inmiddels gerealiseerde intelligente oversteekplaatsen.

Voorzitter, de veiligheid bij de sportparken brengen wij ook bij u onder de aandacht. Met name in de donkere tijden laat de verlichting te wensen over, met name bij het sportpark Bilderberg. Het fietsgebruik is hoog de fietsers zijn slecht zichtbaar op de Sportlaan. Wij zijn door verschillende ouders benaderd om hier aandacht voor te vragen. Nu de toegang tot het park en het parkeren sterk verbeterd is vragen we nu ook om naar verlichting te kijken. Met name bij regen zijn de fietsers slecht zichtbaar. Ook in het kader van de sociale veiligheid vragen wij u om de verlichting te optimaliseren.

- *Detailhandel en de reclamebelasting*

Voorzitter, het CDA ziet dat het college de afgelopen periode meer aandacht heeft voor de detailhandel in onze gemeente. De reclamebelasting in Oosterbeek is ingevoerd en er zijn plannen om het tweede deel van het centrumplan voor Renkum uit te voeren. Het CDA vindt dit positieve ontwikkelingen. Graag zouden wij zien dat deze lijn in samenspraak met de ondernemers verder wordt gecontinueerd waarbij op korte termijn reclamebelasting in het dorp Renkum wordt ingevoerd. Is hier al wat over te melden? Tevens willen wij voorstellen van het college tegemoet zien om te komen tot een versterking van de driehoek Recreatie & Toerisme, Detailhandel & Horeca en Kunst & Cultuur

- *Sociaal Domein*

- *Participatie, motie n.a.v. de zienswijze aanpak tekort BUIG*

Voorzitter, de CDA fractie bedankt het college voor nauwgezette uitvoering van de motie. Duidelijke analyses en een helder rapport. Ook de informatie tijdens de het benen op tafel overleg Sociaal Domein, was helder. Opvallend was dat mogelijk slechts 22 % van de uitstroom iets zegt over de effectiviteit van beleid en uitvoering. 78 % is te verklaren uit vraag- en aanbod van de arbeidsmarkt. De gemeente heeft dus slechts beperkt invloed op het uitstroom naar de arbeidsmarkt. Moeten we dan zo doorgaan? JA, de CDA fractie is van mening dat naast een intensief klantcontact en focus op kansrijken zeker ook ingezet moet worden op de minder kansrijken om ook hen een perspectief te bieden om eventueel met ondersteuning deel te kunnen uitmaken van het arbeidsproces.

- *Brede evaluatie*

Voorzitter, In de afgelopen periode is vorm gegeven aan de sociaal-maatschappelijke vernieuwing. Inwoners die het nodig hebben, krijgen ondersteuning die aansluit bij hun persoonlijke behoeften. Maatwerk is ook voor het CDA uitgangspunt.

Het CDA heeft behoefte aan een brede evaluatie voor het sociaal-domein waarin nadrukkelijk onderzocht wordt waar de gemeente mogelijk nog beleid moet ontwikkelen. Wat gaat goed en waar zijn nog aandachtspunten. Om te komen tot een optimale uitvoering van de taken die ons zijn opgedragen vindt het CDA een brede evaluatie noodzaak. Graag horen wij van het college of zij bereid is om een evaluatie in 2018 te organiseren.

- *Pleegzorg*

Voorzitter, landelijk dreigt er een tekort aan pleeggezinnen. De uitstroom is groter dan de instroom,

terwijl de vraag naar pleeggezinnen stijgt. Dit dreigend tekort baart het CDA grote zorgen. Het CDA is van mening dat elk kind dat voor pleegzorg in aanmerking komt een plaats verdient in een pleeggezin. Pleeggezinnen zijn dus een onmisbare schakel in de jeugdzorg. Een tekort of dreigend tekort aan pleeggezinnen is verre van wenselijk. Kinderen moeten een thuis hebben, een veilige plaats waar zij zich thuis voelen en niet langdurig in een tehuis belanden. Doen wij als gemeente Renkum genoeg om dit tekort terug te dringen.

Ik geef u hierbij de oproep die aan het hek bij de Dennenborgh hangt:

"Miriam, 6 jaar, zoekt pleegouders in de gemeente Renkum, niet voor zich zelf maar voor haar liefste vriendinnetje in de straat."

Tot zover de bijdrage van de CDA fractie.

PvdA

De coalitie belooft de uitvoering van het coalitieakkoord regelmatig te evalueren en het college om jaarlijks inzicht te geven in wat er van de doelen is gerealiseerd.

Wethouder Heinrich evalueerde in 'Rijn en Veluwe'. *'Terugkijkend op de afgelopen coalitieperiode kunnen we stellen dat het coalitieakkoord 2014-2018 voor het grootste deel is uitgevoerd ...'* Wie stelt dit? Het college of komen er nog drie columns?

D66 evalueert op social media: *'D66 krijgt het voor elkaar'*.

Is dit de belofte evaluatie? Komt er nog meer? Wie heeft die evaluatie uitgevoerd? Graag een reactie van het college én van de coalitiepartijen.

De begroting is niet 'commissoriaal' behandeld met gevolgen voor het aantal vragen. De beantwoording ervan moet een forse klus zijn geweest. Dank daarvoor. Vanmiddag houden wij ons in. We beperken ons tot een paar hoofpijndossiers

1. U belooft een goed sociaal en solidair zorgbeleid, dat de zorg efficiënt en doelmatig wordt uitgevoerd en dat de kwaliteit van de zorg gewaarborgd blijft binnen de beschikbare middelen. U heeft ons daarvan niet kunnen overtuigen. Het is onduidelijk welke resultaten het beleid heeft opgeleverd. Vooral wat betreft de maatschappelijke effecten. U zegt te willen besparen door preventie op de kosten van zorg. Doe dat dan ook! Zorg er voor dat problemen van mensen vroegtijdig worden gesignaleerd en los ze samen op. Alleen dan voorkom je dat problemen verergeren en zwaardere hulp of zorg moet worden ingezet. Het gemak waarmee de reserve sociaal domein wordt ingezet voor het op peil houden van de vrije algemene reserve verbaast ons iedere keer weer.
2. De sport is er bekaaid van afgekomen. In 2015 zei dat de overdracht van de sportaccommodaties in 2017 zou zijn afgerond. Nu, bijna 2018, ligt er zelfs nog geen voorstel. En of de bruidsschat van € 400.000 voldoende is, weet u niet. Overigens vinden wij het een gemiste kans dat u geen relatie legt tussen de overdracht en het sociaal domein. Investeren in de overdracht kan ook 'sociaal'. Door medewerkers van de voormalige Permar in te zetten bij het onderhoud en activiteiten te ontwikkelen die mensen stimuleren om mee te doen.
3. U wilt participeren en ruimte bieden aan ideeën en initiatieven van inwoners en u ondersteunt deze zowel materieel als financieel. Prima! Wel jammer dat u heeft besloten om de komende jaren geen geld meer te reserveren voor inwonersinitiatieven of projecten vanuit de samenleving. Bij de uitvoering van de projecten waarin u participeert hebben we gemerkt dat duidelijkheid over de kaders en de spelregels nodig is om teleurstelling te voorkomen. Hoe strak zijn de kaders en zijn dat uitsluitend financiële kaders? Welke ruimte is er in de uitvoering voor voortschrijdend inzicht en welke ruimte geef je aan de inwoners bij die uitvoering? Neemt u de inwoners echt serieus met voorstellen om gymzalen te transformeren tot brandweerposten?
4. U heeft zich nadrukkelijk gehouden aan de regel van Heinrich: 'Blijf met je fikken af van de vrije algemene reserve'. Met de bekende gevolgen voor de reserve sociaal domein. Omwille van die regel van Heinrich legde u een advies van de provincie naast u neer en wilt u een discussie over bijstelling van het beleid pas voeren wanneer meer dan 50% van de onderkende risico's zich voordoet. Is dat nou beleid of symboolpolitiek?
5. Tenslotte, de raad wil een fundamentele organisatieverandering. Om financiële redenen en vooral vanwege onze besturingsfilosofie en recente ontwikkelingen in de maatschappij. U kreeg van de raad de opdracht om met een plan te komen. Erg jammer dat uw Koersplan niet het plan is dat de raad in gedachten heeft. Nog ernstiger is dat de organisatieaanpassing wederom wordt uitgesteld. Wilt u het

niet of kunt u het niet? Wij denken beide. We proeven angst voor de reactie van inwoners op impopulaire maatregelen. En uit de antwoorden op gestelde vragen trekken we de onthutsende conclusie dat de voor het Koersplan benodigde basisinformatie er gewoon niet is. U vraagt budget voor het Plan. De hoogte en de spreiding ervan in de tijd lijken vooral ingegeven te zijn door de wens de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Dat wij mede-initiator en -indiener zijn van het amendement en de motie Koersplan zal u dan ook niet verbazen.

Onze bijdrage bij de behandeling van het mjbpb werd afgesloten met de woorden; ongelooflijk, onvermogen en onvoldoende. Vandaag gebruik ik andere woorden: betreurenswaardig, besluiteloos en bang!

PRD

1. Personeel & Organisatie

Gelukkig heeft de nieuw gekomen burgemeester als portefeuillehouder P&O voor het zomerreces ingezien, dat het door het college gepresenteerde Meerjarenbeleidsplan inzake diverse uitgaven voor nieuw personeel niet zonder een visie en ook nog eens verspreid in het document gepresenteerd kon worden. Eerst dienden dit soort uitgaven nader onderbouwd te worden. Dat was tevens wat de raad op 12 juli jl. uitsprak. Desalniettemin vinden we op pagina 145 van de nu voorliggende begroting toch nog enkele uit de hoed getoverde uitgaven voor nieuwe formatie terug. De PRD blijft van mening, dat er eerst een gedegen stuk op tafel moet komen waaruit precies blijkt wat de stand van zaken van P&O is, wat er nog geregeld moet worden en welke middelen we daarvoor willen inzetten. Een heldere visie m.b.t. de ambtelijke organisatie en inzicht in waar straks onze kernorganisatie uit zal bestaan. Eerst de antwoorden dan de middelen!

Wij vonden en vinden het niet verkeerd om bij het onderzoek externe hulp in te schakelen, omdat onze mensen daartoe wellicht niet in staat zijn, anders was het terugfluiten van het college door de raad deze zomer niet nodig geweest.

Onlangs kwam het college met het Koersplan Renkum 2020 aanzetten. Dat moet de basis vormen om antwoorden te geven over vragen m.b.t. tot organisatie etc. Het plan heeft eigenlijk betrekking op de periode na 2018. Het reserveren van middelen voor nieuw te komen ambtenaren in de Begroting 2018 vinden wij met enkele uitzonderingen waarvoor de raad beleidsmatig al een akkoord op gegeven heeft nu niet nodig. We wachten de discussie over het Koersplan Renkum 2020 in de zomer van 2018 af.

Wel vinden we, dat al gekeken moet worden naar de slechte ambtelijke planning van werkzaamheden inzake raadsvoorstellen, omdat er sprake is van een werkwijze van hollen en stilstaan. Geen wonder dat je dan regelmatig in tijdnood komt met als gevolg dat de raad met name op het gebied van ruimtelijke ordening rommelige voorstellen gepresenteerd krijgt. Maar goed, dat we nog een raadslid hebben als Den Burger, die gefocust is op allerlei technische details, die niet blijken te kloppen. In feite doet hij structureel het ambtenarenwerk over en dat hoort niet de bedoeling van een raadslid te zijn.

Ook mag wel eens gekeken worden naar het bestaande organisatiemodel. Wij zijn van mening, dat er gesneden dient te worden in de bovenlaag van de organisatie. Waarom zou je de cluster ROM niet samenvoegen met de twee andere beleidsclusters t.w. Samenleving en Openbare Orde & Veiligheid. Zodoende maken we een kwaliteitsslag. Eindelijk krijgen we dan meer kans op volwaardige raadsvoorstellen en raadsbrieven waarin zaken ambtelijk in alle gevallen vooraf al integraal bekeken moeten worden. Bovendien levert het afgerond 100.000 euro op. Goed voor nieuw beleid, zoals het kunnen bekostigen van maatjes-projecten en het subsidiëren van de dorpsplatforms.

Kortom: in onze beeldvorming is het met de gemeentelijke organisatie zeker qua communicatie slecht gesteld en worden hier en daar verantwoordelijkheden ontlopen. Het college heeft nogal wat uit te leggen! Weliswaar heeft de raad formeel niets met het personeelsbeleid van doen, maar wel met de financiële gevolgen en die liegen er niet om!

2. Financiën

De kosten lopen de pan uit, we worden daarmee achteraf geconfronteerd en niet tijdig geïnformeerd, geconsulteerd of vooraf gevraagd akkoord te gaan met overschrijdingen van het budget voor Personeel & Organisatie. Het college heeft de zaak niet in de hand!

Het p-budget (personele lasten) wordt ingeschat op een tekort van 1,3 miljoen euro voor 2017. De raad heeft het nakijken Als je middelen tekort denkt te hebben, dan hoor je de raad in de gelegenheid te stellen of de meer uitgaven wel of niet geheel of ten dele geaccepteerd worden.

Het schandalige raadsvoorstel Vertrekarrangement van 29-10-2014 waar destijds RZS, PvdA, PRD en Ed

Alofsen (VVD) op tegen waren, heeft de gemeenschap afgerond 400.000 euro aan belastinggeld gekost en wat heeft ons dat behalve verlies aan inzet van 7 ex-ambtenaren nu opgeleverd? Verfrissing, verjonging en meer dynamiek in de ambtelijke organisatie zou daardoor ontstaan. Waaruit blijkt dat nu?

Op 21 oktober 2015 werd de raad gevraagd het college toestemming te geven voor het treffen van de gemeenschappelijke regeling voor De Connectie. Alleen RZS en de PRD waren tegen. Er was immers geen analyse uitgevoerd naar de kans en impact van de risico's, maar er werd wel door het college gesteld, dat er minimaal gelijkblijvende kwaliteit tegen maximaal dezelfde kosten en zelfs lagere kosten op termijn zouden zijn. Deze luchtfietsserij werd door de meeste fracties klakkeloos geaccepteerd evenals het gegeven, dat voor het daadwerkelijk overbrengen van organisatieonderdelen naar De Connectie volstaan kon worden met slechts een besluit van het college. Niet voor niets bedankten de gemeente Overbetuwe en Lingewaard voor de eer en bleef de intergemeentelijke samenwerking van Rheden, Arnhem en Renkum nog maar beperkt tot 3 gemeenten. Ons bereiken geen signalen, dat Overbetuwe en Lingewaard er financieel slechter op zijn geworden.

De formatiekosten zijn van ruim 12.6 miljoen teruggegaan naar 11.6 miljoen. Omdat 31 medewerkers overgegaan zijn naar de Connectie daalde die uitgaven met 1.6 miljoen. Echter, we gaven in 2017 en geven de komende jaren netto 2 miljoen meer aan belastinggeld weg, dan wanneer we niet in zee waren gegaan met de Connectie. Renkum financiert 10,1% van afgerond 36 miljoen (Begroting Connectie) tot 32 miljoen in 2020 of te wel jaarlijks gemiddeld 3,4 miljoen uit onze begroting. Het college stelt dat de terugverdienperiode voor de transsite- en frictiekosten in 2023 naar verwachting start. Laten we elkaar niets wijsmaken: maximaal dezelfde kosten voor de Connectie dan wanneer we alles in eigen beheer hadden gehouden blijkt een illusie! Zie o.a. de beschreven risico's op pag. 175/176 van de Begroting 2018. Graag horen we welke fracties nu wel een vraagteken zetten bij deze gang van zaken en welke fracties nog in het sprookje geloven, dat de financiële doelstelling gehaald wordt.

En op pagina 64 (Begroting 2018) maar stellen, dat we een gemeente zijn, die zuinig omgaat met overheidsgeld. Ja, een kruideniersmentaliteit als het gaat om cultuur- en welzijnsactiviteiten, maar van dikhout-zaagt-men planken als het gaat om uitgaven op het gebied van Personeel & Organisatie, de Connectie en het opknappen van het gemeentehuis.

De raad heeft op 26 maart 2008 een goedkeuringstolerantie voor financiële fouten op 1% gezet en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Dit is ook conform het wettelijke kader. Omdat het totale budget in verband met de nieuwe taken voortvloeiende uit de Decentralisaties de laatste jaren van ruim 60 naar zo'n 80 miljoen euro is toegenomen wil de PRD lagere marges vastgesteld zien. Het bedrag aan mogelijke onjuiste resultaatgegevens, die voor de raad niet boven tafel komen is veel te groot! De VNG liet ons weten, dat het verlagen van goedkeuringstoleranties mag, maar dat in de praktijk een accountant eerder wordt gevraagd om individuele overschrijdingen, die een bepaald bedrag te boven gaan apart te melden of naar delen van een jaarrekening nauwkeuriger te kijken.

Het weerstandsvermogen (het kunnen dekken van niet begrote kosten) kan omlaag, zodat het voldoet aan de kwalificatie tussen de 60-80% (= categorie voldoende i.v.m. de kans dat risico's zich voordoen)) i.p.v. de ondergrens van 80% (ruim voldoende) te hanteren. Ten opzichte van het Gelders gemiddelde bedraagt ons Weerstandsvermogen 273%.

De provincie beoordeelde op 22 februari 2017 de financiële positie van onze gemeente als matig hetgeen in de uitleg gemiddeld betekent. Het structurele onderhoudsbudget voor wegen zou niet aansluiten op het door de raad vastgestelde beheerplan onderhoud. Zitten we nu nog steeds in de fase van achterstallig onderhoud?

Vanwege het overzicht hebben wij behoefte aan een Programma Nieuwe Lasten (PNL), een handzaam document, een totaaloverzicht van incidentele- en structurele nieuwe lasten voor het komende boekjaar, zodat je a.h.w. in één oogopslag het geheel van nieuwe uitgaven kunt overzien en afstrepen.

3. Vooruitblik

Het college stelt, dat een raadslid signalen dient op te pakken uit de bevolking (zie o.a. Begroting 2018 pag. 11). Welnu, de PRD doet dat structureel en verneemt o.a.

- De frustratie bij dorpsplatforms, die onvoldoende erkenning ondervinden bij het college.
- De irritatie bij het Historisch Genootschap Redichem over het uitgebreid moeten invullen voor een aanvraag van een evenementenvergunning voor een eenvoudige manifestatie in het kader van Open Monumentendag waarvoor zelfs een deadline van 12 weken geldt.
- Een moeder, die een straatspeeldag organiseert en dan van de gemeente een brief krijgt of ze maar even leges wil betalen. Omdat zij dat weigerde, heeft de PRD de rekening betaald. Dit om een escalatie te voorkomen.
- "Renkum voor Elkaar", die aangeeft dat een maatjesproject zo belangrijk is.

- Mensen uit Doorwerth, die een zogenaamde intelligente oversteekplaats (zebrapad) op de Van der Molenallee gerealiseerd willen zien.
- Veel inwoners uit Wolfheze, die woedend zijn op de gemeente, omdat in hun ogen het college bureaucratisch en zonder blijk te geven van een empathisch vermogen reageert.
- Nogal wat oud werknemers van Parenco, die gezien bepaalde uitlatingen over een papiermuseum door het college totaal geen vertrouwen meer in de overheid hebben.

De PRD zou graag trots willen zijn op het college, op ons college. Ondanks goede zaken, die ook gebeuren overheerst bij ons momenteel een gevoel van onbegrip, moedeloosheid en zien we uit naar de nieuwe raadsperiode.

Vooruitblikkend naar het nieuw te vormen college in 2018 stellen wij vast, dat het aantal fte's voor wethouders teruggebracht moet worden van 3,6 tot maximaal 3 hetgeen een besparing oplevert van 50.000 euro per jaar. Daarnaast wensen wij na de verkiezingen in 2018 alleen maar wethouders te accepteren, die passen binnen het profiel wat je kunt destilleren uit het Koersplan Renkum 2020 en het door de raad vastgestelde MJB/pagina 9¹ (Meerjarenbeleids-planbehandeling raadsvergadering 12 juli 2017). Wij vinden in ieder geval, dat je van een collegelid mag verwachten, dat hij/zij naar de inwoner toe zich dienstverlenend opstelt, actief meedenkt in het vinden van oplossingen, betrokken en enthousiasmerend bij de bevolking overkomt. In die mening staan wij binnen de raad niet alleen. Het college dient een toonbeeld te zijn te zijn van het nieuwe werken en dat vraagt om een bepaalde houding, die niet ieder mens uitstraalt of heeft. Een nieuwe koers impliceert nu eenmaal, dat niet ieder beoogd wethouder daarbij past. Wij dienen 6 amendementen en 3 moties is waarvan de inhoud bij andere fracties al enkele dagen bekend is.

RZS

Onze insteek betreffende de laatste begrotingsvergadering van dit college zal een iets andere dan gebruikelijke zijn. Het heeft mijn voorkeur aan de hand van enkele statements een beoordeling te geven over de bijna afgelopen coalitieperiode. Waarbij ik aandacht zal schenken aan het college en aan het functioneren van de raad. De in 2014 aangetreden nieuwe coalitie zou een transparant beleid voeren, open staan voor discussie met alle fracties van de raad en alle ruimte scheppen voor de burger via down top benadering. Van dat alles is nauwelijks iets van de grond gekomen. Het gebrek aan een bestuursvisie kwam nog eens extra tot uitdrukking bij de presentatie van het koersplan 2020.

Laat ik beginnen met enkele opmerkingen te maken over het college als geheel en vervolgens over de bestuurskracht van de portefeuillehouders. Tot op dit moment is er geen sprake van een evaluatie van het coalitieakkoord. Ik begrijp dat wel omdat het coalitieakkoord enorm veel goede bedoelingen bevat, maar nauwelijks toetsbare doelstellingen. En een evaluatie heeft alleen maar zin als je concrete doelstellingen kunt toetsen.

De begrotingsstukken in de afgelopen jaren zijn wijdloepig maar bevatten nauwelijks concreet beleid, tenzij men veel gepraat en overleg en dat allemaal in bewoordingen die zo algemeen zijn dat je daar niet op tegen kunt zijn, voor beleid aanziet. Het college schijnt zich er ook niet bewust van te zijn dat je met een herhaling van teksten jaar in jaar uit, het risico loopt gewijzigde omstandigheden buiten beschouwing te laten. Ik geef een voorbeeld: Steeds meer blijkt dat het beroep op de individuele verantwoordelijkheid in de praktijk mank gaat.

Het is niet voor niets dat de nationale ombudsman nog onlangs kenbaar maakte dat het idee van de zelfredzame burger te vaak aan de werkelijkheid voorbij gaat. Ik vind daarvan niets terug in de begroting. In mijn ogen is dan ook sprake van een bestuurlijke misser, omdat juist de zorg van het bestuur dient uit te gaan van de feitelijke situatie en niet kan worden volstaan met het herhalen van de mantra van de zelfstandige burger.

Gezien de beperkte spreektijd zal ik geen andere voorbeelden geven over hoe het college als geheel functioneert. Met uitzondering van één opmerking over de staatsrechtelijke verhoudingen.

In de aanbiedingsbrief bij de najaarsnota merkt het college op pagina 2 op dat in de lijn met het dualisme de besteding van de bedragen ten laste van de post onvoorzien gedelegeerd is aan het college. Het is de enige keer dat het college spreekt over het dualisme. Maar het feit dat het college vier jaar lang de basis van het dualisme met de voeten heeft getreden, komt niet aan de orde in de voorliggende stukken.

Het dualisme is gebaseerd op een verdeling van taken en bevoegdheden waarbij de Raad het beleid vaststelt en de uitvoering controleert. Deze twee taken zijn bij deze begrotingen en deze jaarstukken geen invulling te geven. Er is slechts sprake van algemeenheden, vanzelfsprekendheden en niet te controleren banaliteiten.

Ofschoon het college als totaal verantwoordelijk is, ontcom ik er toch niet aan onze opmerkingen te koppelen

¹ Het college schreef in het Mp/pagina 9 (Meerjarenbeleidsplan behandeling raads-vergadering 12 juli 2017): *Het college stelt, dat er een kanteling in het denken van de ambtenaren moet komen, ambtenaren zijn niet veerkrachtig, het ontbreekt aan kennis en kunde, verantwoordelijkheden ontberen etc.*

aan de diverse portefeuillehouders.

De financiën. De verantwoordelijke wethouder zit in zijn zoveelste periode en op zijn vriendelijkst gezegd, is de glans er wel een beetje vanaf. Waar in de eerste twee perioden de financiën stevig beheerd werden en tekorten op de jaarrekening voorkomen werden, is dit de laatste jaren niet meer het geval. Ik weet uiteraard niet welke standpunten de wethouder inneemt tijdens de vergaderingen van B&W, maar er zijn maar twee mogelijkheden of hij stemt in met een uitvoering die leidt tot tekorten of hij is het er niet mee eens, maar legt zich daar bij neer. In de laatste situatie had hij dan ook zijn functie neer kunnen leggen, maar ik krijg de indruk dat hij zeer hecht aan het pluche.

Deze indruk wordt nog versterkt waar ik in de Rijn en Veluwe van 11 oktober 2017 lees dat de wethouder eventueel beschikbaar is voor nog een periode. Dit alles nog los van zijn uiterst gebrekkig functioneren als het gaat om kunst en cultuur. Daar is niets van de grond gekomen. De wethouder verkwanselt nog liever de concertzaal dan dat hij zich inzet voor het gebruik van de concertzaal als bedoeld door de schenkers.

Ten opzichte van het beheer van de portefeuilles duurzaamheid en milieu, maar evenzeer met armoedebeleid en participatie ben ik veel positiever. Je kunt blijven stilstaan bij het bestuurlijk onvermogen rondom de Permar situatie, maar de eerlijkheid gebiedt dat vele andere aspecten door deze wethouder goed zijn verzorgd. Al blijft het ook hier een probleem dat een toetsing van concrete doelstellingen niet eenvoudig is.

De wethouder afkomstig uit de grootste coalitiepartij is ook geen toonbeeld van bestuurskracht.

Verwacht had mogen worden dat hij inspraak van burgers gestimuleerd zou hebben, maar zodra het concrete projecten betreft geeft hij vaak niet thuis of moet de raad hem bijna dwingen tot het raadplegen.

De complexiteit van vraagstukken kan en mag nooit een excuus zijn om niet te handelen. Al heel lang wordt de aandacht gevraagd voor de veiligheid op de Benedendorpsweg. Het college in zijn persoon reageert daarop alsof de verantwoordelijkheid daarvoor slechts bij anderen berust.

Een ander voorbeeld: het geld uitgeven aan een onderzoek of op het raadhuisplein meerdere grootwinkelbedrijven gevestigd kunnen worden. En een ondergrondse parkeergarage tot de mogelijkheden behoort. 18 jaar geleden werd dit soort ideeën al door de gehele bevolking afgeschoten en dat is echt niet veranderd. Weggegooid geld.

En dan wel besluiten als college de middelen voor de subsidiering van inwoners initiatieven te beperken tot de huidige coalitieperiode. Moeilijk uit te leggen.....

Tot slot wat deze wethouder betreft: ook hem reken ik ten zeerste aan ruim 5 miljoen euro te willen besteden aan verbouwing van het gemeentehuis. En dat bij grote financiële onzekerheid in de komende tijden.

Wat de vierde wethouder betreft: moet ik constateren dat een zeer groot deel van de begroting onder diens zorg valt. Maar wederom en op dit terrein eigenlijk nog sterker, is sprake van een overvloed aan overleg en een volkomen gebrek aan transparantie.

En dit is er niet beter op geworden sinds deze raad er mee heeft ingestemd dat vele miljoenen extra besteed zullen worden binnen het sociale domein en deze beslissing niet overgelaten wordt aan de volgende raad en college. Geen moment is concrete toetsing mogelijk.

Wilt u een voorbeeld: er wordt zeer positief gesproken, het lijkt wel een reclametekst, over de samenwerking van Renkum Voor elkaar. Dat de samenwerking moeizaam gaat en veel geld besteed wordt aan overhead, blijkt uit niets. En bestuurlijke wispelturigheid van de wethouder maakt dat er niet beter op.

Praten over mantelzorg is één ding, maar de echte inzet van vrijwilligers die dagelijks klaar staan om te ondersteunen is verdwenen.

Op geen enkel onderdeel wordt duidelijk gemaakt waarom er extra beleidsmedewerkers nodig zijn. Je zou verwachten dat gemeentelijke samenwerking ook aanleiding zou kunnen geven gezamenlijk in beleidsmedewerkers te voorzien, maar dat is niet het geval.

Daar komt nog bij dat ik vrees dat het vertrek van een aantal medewerkers die beleidsmatig wel deskundig zijn, meer gebaseerd is op persoonlijke antipathieën dan zakelijk onderbouwd en dan met rechtszaken als gevolg.

Tenslotte een paar opmerkingen over de Raad.

Onder het mom van loslaten in vertrouwen heeft de raad in toenemende mate, en hier zijn uitdrukkelijk de coalitiepartijen voor verantwoordelijk, gefaald in het uitvoeren van zijn beleidsbepalende en controlerende taak.

Men neemt genoeg met niet uitgewerkte kadernotities en ontnemt zich daarmee de mogelijkheid beleid concreet te duiden en ook te controleren. Er is geen sprake van een down top benadering van de burger waar de raad zelf in de praktijk er weinig meer toe doet. Het is al zover dat commissievergaderingen voor een deel niet meer plaats vinden en waar dat nog wel het geval is, de agenda er armetierig uitziet. Het is diep treurig dat de meerderheid van deze raad blind is voor dit democratisch gebrek.

Niet alle coalitiepartijen maken zich hieraan in dezelfde mate schuldig. Bij de VVD zie ik af en toe wel de tanden, maar dat beperkt zich tot de eerste termijn. Een krachtige en consistente inbreng van de D66 fractie is ook een zeldzaamheid. De vereiste consistentie kan GL niet ontzegd worden en wat GB betreft is er sprake van een bestuurlijke prietpraat en lijkt alles erop gericht, met een variant op het PGB, een op één Persoon Gericht Beleid te voeren. Het meest kwalijke is nog wel dat de huidige coalitiepartijen net doen alsof zij de zelfstandigheid van deze gemeente willen handhaven, maar intussen alleen maar stappen zetten, die tot een fusie met Arnhem gaan leiden. En leg dat nu maar eens uit aan de inwoners.

D66

Na al dit zuurs, nu iets zoets.

De begroting 2018 is tevens de laatste van deze bestuursperiode. D66 kijkt met een goed gevoel terug op deze periode. Veel van de voornemens uit het bestuursakkoord zijn gerealiseerd. Zo is bijvoorbeeld het winkelgebied aantrekkelijker gemaakt, bouwprojecten vlot getrokken, de bibliotheek is behouden en vervult een belangrijke rol in de samenleving, meerdere Burgerinitiatieven zijn tot bloei gekomen en ondersteunt door de gemeente. We zien een verandering ontstaan in de manier waarop we met elkaar omgaan: een andere en open cultuur, zowel in de raad als in huis en in de gemeente. Niet wij versus zij, maar samen en met elkaar. Luisteren en elkaar respecteren zijn sleutelwoorden.

Kijken we naar de financiën dan zien we dat de financiële ruimte en flexibiliteit beperkt is. Dit komt met name door de moeilijke jaren (bezuinigingen) die achter ons liggen. Die leggen een zware hypotheek op de financiën. Vooral in de volle breedte van het sociaal domein zijn nog steeds fikse financiële knelpunten. Waarvan de gevolgen pas de komende jaren zichtbaar worden. En ook het besluit van het kabinet om de opschalingskorting bij gemeentelijke herindelingen te handhaven, beperkt de financiële ruimte van gemeenten voor nieuw beleid.

Een lichtpuntje is dat de economie groeit. Volgens het CPB in de periode 2018-2021 met gemiddeld 1,8% en dat is goed nieuws voor de gemeenten. Het begrotingstekort van het Rijk is omgeslagen in een begrotingsoverschot; de werkgelegenheid groeit en de werkloosheid daalt. Dit biedt volop kansen om ook de overheidsuitgaven te laten groeien, waardoor gemeenten mee kunnen profiteren (samen de trap op).

Berekeningen laten een positieve ontwikkeling zien van het gemeentefonds voor Renkum. Van belang is om te vermelden dat bij de nu voorliggende begroting nog geen rekening hiermee is gehouden.

Zorgen baart echter het aanzienlijk tekort op het personeelsbudget, maar nog meer de problematiek die hier achter zit, zoals stagnerende doorstroom, scheefgroei in een onevenwichtige verdeling, waardoor geen goede discussie meer gevoerd kan worden over ambitie van het college en raad versus personele inzet alsmede op het onderwerp taakstelling p-budget.

Veel gemeenten worstelen met ditzelfde probleem. Er is sprake van een andere taakverdeling tussen overheid en samenleving, met meer participatie van burgers en bedrijven in een netwerksamenleving, met werken vanuit minder regels en het geven van meer autonomie. De nieuwe taken en veranderingen volgen elkaar snel op. Deze ontwikkeling heeft invloed op de interne organisatie. Wij willen onze waardering uitspreken voor de ambtenaren die onder deze veranderende omstandigheden toch veel werk hebben verricht. De afgelopen jaren heeft men de personeelsproblematiek en de fundamentele discussie daarover teveel voor zich uitgeschoven en heeft men niet adequaat gehandeld. Het is nu echter vijf voor twaalf voor de ambtelijke organisatie. Laten we daarom *samen* Raad, College en organisatie vooruit kijken. Laten we samen deze problematiek het hoofd bieden en de discussie voeren over 'wat voor gemeente wij in Renkum voor onze inwoners willen en moeten zijn'.

Wat kun je nog zelfstandig, wat moet je uit handen geven of waar de samenwerking voor opzoeken. Sluit ons beleid wel aan op wat de huidige samenleving van ons vraagt.

Die keuze heeft dan consequenties voor de organisatie en het benodigde personeelsbudget. Laten we het vertrouwen geven aan onze nieuwe portefeuillehouder (de burgemeester) om op korte termijn met concrete voorstellen te komen, zodat we in gezamenlijkheid onze verantwoordelijkheid nemen en daarmee koersbestendig voor de toekomst van Renkum zullen zijn.

Sociale Domein

D66 staat voor een inclusieve samenleving: kwetsbare mensen moeten mee kunnen blijven doen. Nu blijkt echter dat de meest kwetsbare mensen in onze dorpen steeds moeilijker aansluiting vinden. Deze groep laat hulp en toeslagen liggen, die hen in staat stelt om te participeren. Zij weten de juiste weg niet en de stap om hulp te vragen is vaak te groot. Het betreft hier o.a. de grote groep van oudere mantelzorgers die wij als gemeente niet bereiken en ook de gezinnen met een laag inkomen met schoolgaande kinderen.

Door vooral vraaggericht werken en te weinig laagdrempelig beschikbaar zijn, mis je de meest kwetsbare groepen.

Een hele sterke aandacht voor beheersbaarheid geeft weinig ruimte voor innovatie en vernieuwing van onderaf. Het sociale loket wil alles zelf in de hand houden en dit gaat ten koste van de samenwerking met vrijwilligers en professionals van allerlei organisaties in de 0^e en 1^e lijn.

Wij willen, dat het sociale loket zich echt ontwikkeld tot een netwerkorganisatie met een open houding, vooral naar buiten gericht en dat er meer ingezet wordt op preventie van b.v. overbelasting bij mantelzorgers signaleren.

Ook is het teleurstellend dat wij nog steeds geen nieuw vrijwilligersbeleid hebben. De oude dateert van 2013! Men mist voor vrijwilligers een aanspreek- en coördinatiepunt in onze gemeente. Er wordt echter steeds meer van vrijwilligers verwacht en bovendien worden de vrijwilligers die we hebben niet echt gezien en gewaardeerd. Graag horen wij wanneer dit Vrijwilligersbeleid komt?

Wat betreft het Privacy beleid en de informatie veiligheid. Je kunt als gemeente je niet permitteren om hier langzaam mee te zijn. Bent u wel voldoende doordrongen van de importantie van dit onderwerp? Hadden wij niet allang een privacy-coördinator moeten hebben? Wanneer staat het op de agenda?

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een speerpunt van D66. Er zijn nog te veel plekken in onze gemeente waar voetgangers, vooral kinderen en ouderen, niet veilig kunnen oversteken of fietsers niet veilig kunnen fietsen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de wijk Kievitsdel in Doorwerth waar bewoners samen met de gemeente een hele lijst met verkeersonveilige punten hebben opgesteld en ook aan de schoolroutes. Het college zelf constateert dat op de schoolroutes wel acht plekken veiliger ingericht moeten worden. We willen graag dat er prioriteit wordt gegeven aan het oplossen van deze knelpunten en daarom dienen we een motie verkeersveiligheid in. Hierin roepen we het college op om bij het verdelen van het binnen het Meerjaren Uitvoerings Programma Verkeer beschikbare budget voor de komende jaren prioriteit te geven aan het oplossen van deze verkeersveiligheidsproblemen in de wijk Kievitsdel en aan het veiliger maken van de oversteekplaatsen op de schoolgaande routes.

Duurzaamheid

In de beantwoording van vraag gaat de wethouder in op mogelijkheden van de waterkrachtcentrale Stuw Driel. D66 is blij dat de wethouder daar al stappen heeft gezet, dit omdat wij in de raad van maart jl. de wethouder hadden opgeroepen hier onverwijld actie op te ondernemen.

Wat wij evenwel jammer vinden, is dat de wethouder geen juiste aansluiting heeft gezocht bij het Gelders Energie Akkoord. Daar is namelijk de thematafel waterkracht en *juist bij die tafel* maakt de stuw Driel onderdeel uit van de speerpunten. Dat betekent dus ook dat je als gemeente actief bij die thematafel aangesloten moet zijn. Het is prima dat onze gemeente meedoet met 2 andere thematafels, maar de thematafel waterkracht vindt D66 van het grootste belang. Aanleg van een waterkrachtcentrale bij de stuw Driel kan Renkum mogelijk helpen bij het behalen van de doelen van een klimaat neutrale gemeente in 2040. Wij roepen de wethouder dan ook dringend op om een actieve bijdrage aan genoemde thematafel

Economie

De doelstelling was "Een aantrekkelijke gemeenten zijn voor ondernemers door intensievere samenwerking met het bedrijfsleven, het versterken van structuren en het leggen van koppelingen met andere beleidsterreinen". Voorzitter, wij vinden dat het college hierin is geslaagd. De vele bijeenkomsten die zijn gehouden werden druk bezocht. De samenwerking heeft geleid tot veel nieuwe initiatieven bij de ondernemers in Renkum en Oosterbeek. Zoals terug is te zien op de websites van de ondernemersverenigingen.

De economie houdt echter niet op bij de gemeentegrens. Intensieve samenwerking is daarom cruciaal voor de leefbaarheid en verdienkracht van de regio tussen gemeenten onderling, maar juist ook met het bedrijfsleven, provincie en kennisinstellingen. Het inzetten op onderlinge regionale krachtenbundeling in de komende jaren is naar onze mening van groot belang.

Lokale heffingen Afvalbeleid

De gescheiden afvalinzameling is een succes, zo lijkt het. We halen nu al de gestelde scheidingspercentage doelstellingen. Een mooi resultaat. In 2018 is een verhoging van het basistarief wel noodzakelijk. Naar onze mening voldoende onderbouwd in de begroting. Minder te spreken zijn we over de mededeling dat als we niets doen per 2019 de tarieven nog verder zullen stijgen met 5,6% als gevolg van het feit dat er geen geld meer beschikbaar is uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

D66 wil voorkomen dat in 2019 een plotselinge stijging van de afvalstoffenheffing nodig is. We willen daarom graag weten of het mogelijk is de kosten van het huidige afvalinzameling systeem te verlagen. We dienen daarom de motie onderzoek vermindering afvalstoffenheffing in waarin we het college vragen dit te onderzoeken.

GB

De laatste Begrotingsraad in de coalitie "Veranderend Renkum" en als GemeenteBelangen kunnen wij zeggen dat wij tevreden zijn over de afgelopen vier jaar die achter ons liggen.

Veranderend Renkum, het is zoals de naam van het coalitieakkoord al zegt: We zijn veranderend. Althans, naar onze mening hebben we een aanzet gedaan naar de verandering die we moeten ondergaan en die we willen ondergaan, maar we hebben nog vele stappen te zetten.

Om met de grootste verandering in de afgelopen periode te starten...het sociaal domein. Hier hebben wij als gemeente een grote transitie in doorgemaakt. En ondanks beperkte middelen hebben we echt veel voor elkaar gekregen. Denk aan de invulling van het jeugdwerk - door de eigentijdse netwerkorganisatie 'Renkum voor Elkaar'- waarbij wordt uitgegaan van kansen voor jongeren en waar talentontwikkeling een belangrijk motto is. Hierbij blijft belangrijk dat kwetsbare jongeren snel worden doorverwezen naar adequate hulp en ondersteuning die ze nodig hebben.

Denk aan de nieuwe coaches in het sociaal team: zij bekijken samen met de inwoner wat er nodig is om de, vaak meervoudige, hulpvraag volledig aan te pakken. Samen wordt een plan gemaakt. We horen ook van inwoners terug dat ze het fijn vinden dat er één centraal aanspreekpunt is.

Denk aan het investeringsplan sociaal domein dat nodig is om verder te bouwen aan de noodzakelijke dienstverlening in een nieuw jasje waarmee het vanuit Den Haag doorgevoerde beleid ook hier in Renkum moet worden opgevangen. En tegelijkertijd hebben we de winkel opgehouden zodat inwoners geen pijnlijke verschillen zouden voelen. Dat is gedaan met realistisch management waarbij voorzieningen, middelen en organisatie optimaal op elkaar worden afgestemd, en waarbij we doorlopend evalueren en bijsturen. En daar moeten we de komende jaren nog volop verder mee aan de slag. En vergeet daarbij niet dat dit alles is gebeurd – en dat kan niet elke gemeente zeggen zoals we deze week hebben kunnen lezen over Wageningen - zonder veel gedoe, zonder financiële problemen en met een helder beleid.

Dit alles geeft vertrouwen dat we het kunnen en dit legt een goede basis voor de toekomst. We gaan vol goede moed naar de volgende fase.

Dat de veranderingen in sommige gevallen lastig zijn te begrijpen, snappen we als GB heel goed. Je investeert bijvoorbeeld niet meer zo in stenen, maar juist in activiteiten, denk hierbij bijvoorbeeld aan de brief die we allen gisteren hebben ontvangen van een inwoner uit Wolfheze. Of de situatie in de Weverstraat in Oosterbeek dat inwoners gevraagd wordt om hun mening, maar uiteindelijk het gevoel hebben dat dit niet serieus genomen wordt. De processen zijn ook vaak zo ingewikkeld dat echt alleen hele duidelijke en regelmatige communicatie met de inwoners over de te nemen beslissingen lonend zijn. Laat zien wat je doet, leg het goed uit, wees laagdrempelig en anticipeer als gemeente op maatregelen of veranderingen die inwoners raken en blijf zelf regisseur ook al is je partner een ProRail, ontwikkelaar of een andere uitvoerende instantie.

We hebben voor Renkum een koersplan wat de beschrijving is van de ontwikkeling die we willen doorlopen om de organisatie te worden waarmee we aansluiten bij de ideeën van de besturingsfilosofie (namelijk het zijn van een zelfstandige gemeente die door samenwerking en regie een zo groot mogelijke meerwaarde weet te creëren. We hebben deze nieuwe filosofie omarmt, maar om te komen met een goed aangesloten organisatie, heb je zo'n koersplan nodig. Zoals in het vorige voorbeeld qua communicatie, vergt het een anders handelen van de organisatie richting inwoners. We moeten meer van binnen naar buiten en de inwoner moet van buiten naar binnen kunnen. We komen elkaar op deze reis ergens tegen en die ontmoetingen moeten veel soepeler gaan lopen. Welkom zijn als inwoner, je klant voelen en serieus genomen worden door en bij de gemeente.

Niet alleen omdat het koersplan aanvullingen kan gebruiken volgens GemeenteBelangen, maar juist ook om de gedachte nogmaals met elkaar als raad te herhalen, zijn wij voorstander om het koersplan in december in de raad te bespreken en vast te stellen. Zie het niet als kritiek naar de makers, maar juist naar een compliment dat je dit documenten gebruikt om als raad én organisatie de volgende fase in te stappen. We hebben elkaar hierin nodig. We zijn dat ook mede indiener van het amendement én de motie (samen met .....) die hierom vraagt.

Dit is opnieuw een begroting waarmee we ook in 2018 de inwoners niet aan de kant laten staan. Inspireren, betrekken en ondersteunen van inwoners, gebruik de kennis en ervaring die we hebben in dorpen. Focus je niet teveel op 1 onderwerp maar neem deze participatie breed. Denk aan gebieden in toerisme, economie en sociaal gebied. Maar is helder waar de inwoner terecht kan met zijn voorstel, ideeën om zijn aanbod om mee te denken? Dat moet en kán volgens GemeenteBelangen beter en laagdrempeliger en daarom zijn wij mede-indiener van de motie participatiesamenleving voor 1 helder beleid en 1 helder 'loket'.

Wat ons verbaasd heeft, zijn de resultaten van het nieuwe afvalbeleid. GemeenteBelangen wil een betrouwbare en voorspelbare overheid. Dit gevoel hebben wij onvoldoende bij deze resultaten en vooral richting onze inwoners is dit lastig uit te leggen. Afval scheiden loont, maar we worden nu blijkt... misschien de dupe van ons succes? Te lezen in het raadsvoorstel van januari 2016 is de volgende belofte: *ons nieuwe afvalstelsel na aftrek van de kapitaallasten voor de benodigde investeringen een besparing oplevert van 310.000 euro t.o.v. de huidige manier van inzamelen. En dit voordeel wordt verrekend uiteindelijk met de afvalstoffenheffing.* Wat we nu als resultaat hebben, is dat we als inwoners er zeker niet op vooruit gaan maar juist extra betalen, zelfs met alle moeite die we doen om het afval zo goed mogelijk te scheiden. Het afval scheiden loont; maar niet voor de portemonnee van de inwoner! We zijn net zoals de partijen...voor aanvullend onderzoek en narekenen van de resultaten en vooral in het doorrekenen naar de komende jaren. We moeten dit kunnen verantwoorden naar onze inwoners!

Een ander belangrijk punt voor GB waar we - naar aanleiding van de begroting- aandacht voor vragen is verkeersveiligheid. Onze inwoners moeten kunnen rekenen op veilige, goed onderhouden en goed verlichte wegen, óók naar de sportparken in de bosrijke delen van onze gemeente. Ze moeten kunnen rekenen en vertrouwen op veilige oversteekplaatsen in onze dorpen. Wij hebben op beide punten daar nog een aantal vragen aan het college over openstaan. En inwoners moeten kunnen rekenen op een adequate opvolging van eerder genomen besluiten rondom verkeersveiligheid in hun buurt. Zoals in Kievitsdel-Doorwerth: in mei heeft het college een motie van GB (gesteund door een aantal andere fracties) overgenomen om knelpunten samen met de buurt in kaart te brengen; en vervolgens ook echt aan te pakken. Graag willen we dit nu concreet maken -net als veilige oversteekplaatsen-; daarom zijn we mede-indiener van de motie 'Verkeersveiligheid'.

Samenvattend: GemeenteBelangen is van mening dat er een solide en sluitende begroting ligt. Met de eerder aangehaalde aanpassingen zien we een goed uitgangspunt voor het volgend jaar. En daar mogen we best tevreden mee zijn. In de basis is het een sluitende begroting met voldoende kansen voor onze inwoners. Tot zover.

VVD

VVD is zeker niet ontevreden over het gevoerde beleid van de afgelopen periode. Dit als antwoord op de terugkerende opmerkingen over het ontbreken van een evaluatie.

Allereerst dank aan alle mensen die meegewerkt hebben aan het opstellen van de NJN 2017 en Begroting 2018. De inhoud van beide stukken is wat ons betreft grotendeels duidelijk en geven een goed inzicht in en overzicht van de huidige en toekomstige situatie. De door de VVD gestelde vragen zijn min of meer naar tevredenheid behandeld, alhoewel we bij het lezen van enkele antwoorden ons wel afvroegen in welk bos we terecht gekomen waren. Dat is de reden dat we voor enkele punten nog extra aandacht vragen, t.w. twee onderwerpen met betrekking tot de NJN en eveneens twee m.b.t. de Begroting 2018.

Om te beginnen de NJN.

Waar we extra aandacht voor willen vragen is de Jeugdhulp. 50% van de doorverwijzingen worden afgehandeld door gedragswetenschappers en door het sociaal team. In tegenstelling tot het gestelde in de beantwoording door het college op de door ons gestelde vraag, is het in onze ogen van belang te weten hoe hiermee omgegaan wordt, om hoeveel personen het gaat en in hoeveel gevallen deze doorverwijzingen leiden tot verdere behandelingen en hoe lang deze behandelingen duren. Ondanks het feit dat het hier gaat om een nieuwe vorm van samenwerking is het gewenst om hieraan aandacht te schenken. De informatie die juist nu hieruit naar voren komt, is belangrijk om in te kunnen schatten of er wat dit onderwerp betreft tijdig bijgestuurd moet worden om zo nodig kosten te besparen. Daarom achten wij het ontvangen van achterliggende informatie wel van belang.

Het tweede punt van aandacht betreft de arbeidsmarktondersteuning. De gemeente biedt inwoners arbeidsmarktondersteuning als onderdeel van de integrale dienstverlening vanuit het Sociaal Team. Bekend is welke activiteiten hiervoor worden ondernomen. Uit de ontvangen gegevens komt naar voren dat vanaf 01 januari 2017 tot heden er een uitstroom is geweest van 124 personen. Als wij dit vergelijken met voorgaande jaren dan is te stellen dat de uitstroom over dit afgelopen jaar ten opzichte van voorgaande jaren niet of nauwelijks toeneemt, terwijl de arbeidsmarkt omstandigheden zijn verbeterd. Dit begrijpen wij niet. Mede omdat re-integratiegelden niet volledig worden besteedt.

Alhoewel wij met het college van mening zijn dat er door het Sociaal Team veel en goed werkt wordt verricht, kan het ons inziens geen kwaad om het (aangepaste) Uitvoeringsplan Werkvoorziening een keer goed tegen het licht te houden en zo nodig aan te passen. Omstandigheden wijzigen op dit moment snel en de arbeidsmarkt is ten slotte ook aan wijzigingen onderhevig. Kunnen wij op korte termijn voorstellen van het college verwachten?

Dan nog twee punten voortkomende uit de begroting 2018. T.w. –hoe kan het ook anders- de afvalverwijdering en de Reservering taken Meerjarenbeleidsplan en Koersplan.

Te beginnen met de afvalstoffenheffing.

Bij de afvalverwijdering en –verwerking was onduidelijkheid troef. De antwoorden op gestelde vragen waren onduidelijk en derhalve reden voor ons een amendement op te stellen met als doel de kosten van afvalverwijdering te beperken en diensgevolge de door de inwoners te betalen bijdrage zo laag mogelijk te houden. Waar wij geen grip op kregen was het gegeven hoe het mogelijk was dat de lasten van afvalverwijdering extreem zouden stijgen. Dit is namelijk de enige te trekken conclusie door de lasten van afvalverwijdering opgenomen in de begroting 2018 te vergelijken met de begrote lasten van het jaar er voor, 2017. Hier was sprake van een voor ons onverklaarbare stijging van € 196.000. Inmiddels is ons duidelijk geworden dat dit bedrag het gevolg is van een toename van het aanleveren door inwoners van afvalstoffen bij het afvalbrengstation, daardoor een toename van de verwerkingskosten, de extra kosten voor het ophalen van PMD, hogere verbrandingskosten van het afval en inflatie.

Na deze toelichting hebben wij mogen constateren dat ons opgestelde amendement overbodig was geworden. Wel zijn wij van mening dat de toelichting op dit onderdeel in de begroting aan duidelijkheid ontbrak.

Daarnaast zijn wij van mening dat de kosten van afvalverwijdering nogal uit de pas lopen met de inkomsten. Tekorten kunnen t/m 2018 nog opgevangen worden door deze ten laste te brengen van het schommelfonds, maar daarna houdt dat op omdat er een redelijke reserve in het fonds moet blijven.

Door alle ontstane onduidelijkheden willen wij toch meer grip krijgen op de kostenontwikkeling voor het verwerken van afval. Zoals het nu naar voren komt, is het voor onze inwoners wel heel erg zuur dat zij door het beter scheiden van afval beloond worden met aanzienlijk hogere kosten. Zeker als je in de begroting het

wel zeer onheilspellende bericht kunt lezen dat de tarieven vanaf 2019 moeten stijgen met minimaal 5,6%. Dat werkt niet stimulerend en kan ook niet de bedoeling zijn.

Het is dan ook van groot belang deze kostenontwikkeling onder de loep te nemen. Wij zijn van mening dat dit ook op korte termijn gedaan moeten worden, juist om in de directe toekomst niet geconfronteerd te worden met nog meer extreme kostenstijgingen. Daarom zijn wij mede-indiener van de motie "onderzoek vermindering afvalstoffen", zoals die door D66 is opgesteld (en ingediend en waarvan het dictum is voorgelezen!).

Dan het laatste maar zeker niet het onbelangrijkste punt, de taken Meerjarenbeleidsplan en Koersplan. Zoals u weet is het MJB 2017-2021 eerder al door de raad richtinggevend vastgesteld. Wat echter op dit moment nog onbesproken is en blijft, is het Koersplan Renkum 2020. Althans het Koersplan zal pas in december a.s. besproken worden in de commissie Bedrijvigheid. Dus daarom zal ik er nu inhoudelijk niet op ingaan. Wel is het vreemd dat dan in de begroting 2018 al bedragen gereserveerd zijn voor uit te voeren taken voortvloeiende uit het (Meerjarenbeleidsplan en) Koersplan voor 2018 en volgende jaren. Je zou mogen verwachten: eerst een inhoudelijke behandeling en vervolgens goedkeuring geven voor de bedragen die nodig zijn voor het verder uitwerken van het Koersplan.

Nu deze route niet gekozen is en wij de voortgang en de verdere uitwerking van het Koersplan niet willen belemmeren (er moet ten slotte op korte termijn actie ondernomen worden), zullen wij de portefeuillehouder steunen in haar wens zo snel als mogelijk en zeker voor 2018 van start te gaan met de noodzakelijke door te voeren wijzigingen in de organisatie. Voor de daarop volgende jaren wensen wij eerst een adequate onderbouwing te ontvangen van de te nemen maatregelen in het kader van de organisatieontwikkeling, voordat wij goedkeuring zullen geven aan de hiervoor benodigde gelden.

Gelet op het voorgaande is door ons een amendement en een motie opgesteld. Beide worden vrijwel raadsbreed ingediend.

GroenLinks

De najaarsnota

Anderhalf miljoen euro negatief wordt er nu verwacht. Voor 2017 zijn dit voldongen feiten. Het grootste deel komt uit de voorjaarsnota en betreft personeelskosten. Het is en blijft een flinke tegenvaller! Hier hebben we het in juni al uitgebreid over gehad.

Nu, in de najaarsnota zelf is de som van alle voor- en nadelen bijna nul. We kunnen het hier hebben over de inzet van de post onvoorzien, maar dit leidt niet tot een ander resultaat onderaan de streep.

Dus het enige dat we vragen aan het college is: hoe kunt u ons garanderen dat dit enorme nadeel voor personeel in 2017 zich niet doorzet in 2018? Zijn wij nu wel in control? En hoe kunnen wij dit als raad nu al zien?

De Begroting 2018

Dit is de laatste begroting van dit college. Een aantal zaken die goed gaan wil GL hier noemen. We gaan de goede kant op met milieu, sociaal en klimaatneutraal.

ODRA, onze milieudienst, gaat handhaven om te zorgen dat bedrijven klimaatmaatregelen nemen die zich snel terug verdienen.

Er is geld voor een goed armoedebeleid met extra aandacht voor kinderen. Bijzonder is het nieuwe kindpakket met geld voor openbaar vervoer en een kind-pas van 100 € vrij te besteden. Complimenten aan het College voor deze invulling en de samenwerking met de Jongerenraad en de basisscholen.

De duurzaamheidslening loopt goed, het fonds is bijna leeg terwijl er nog scholen en sportinstellingen zijn die een aanvraag willen doen. Het is revolverend. Het geld komt weer terug, alleen in kleine porties per jaar. Om de ambitie klimaatneutraal in 2040 vast te houden, denken wij dat aanvulling van dit fonds nodig is. Wij zijn benieuwd hoe het College hiernaar kijkt? Hoe voorkomen we dat sommige van onze maatschappelijke partners volgende jaar bot vangen omdat er te weinig geld ter beschikking is?

Iets dat een aantal fracties nu zal verrassen, voor GL is het nieuwe afvalbeleid een succes. De kinderziekten zijn overwonnen en Renkum zit nu al boven de landelijke norm van 75% scheiden. Wat ons betreft moeten we doorzetten met het financieel belonen van goed scheiden. Ziet het College kansen om de kosten van afvalscheiding om laag te brengen? Als nog beter scheiden helpt bij het omlaag brengen van de kosten kunnen we dan niet met een lagere reserve toe? Wij vinden dat inwoners juist nu beloofd moeten worden voor goed gedrag en dat het daarom zeer onwenselijk is dat de tarieven voor afval stijgen in 2019. Dit hebben wij samen met een aantal partijen ook verwoord in een motie. Wij zijn zeer benieuwd naar de

antwoorden van het College.

Natuurlijk heeft GroenLinks ook aandachtspunten.

De belangrijkste daarvan is personeel. Dit voorjaar werden we onaangenaam verrast door een plotselinge en forse min op de post personeel. Dat is ergerlijk, des te meer dat wij en andere partijen in de Raad de laatste jaren steeds hebben gevraagd om een integraal plan voor de organisatie.

We realiseren ons wel dat er veel is gebeurd met de organisatie in de afgelopen jaren. Er zijn nieuwe samenwerkingsverbanden opgericht en dat heeft invloed gehad op onze organisatie. Er is personeel overgeplaatst naar ODRA en we zijn gestart met de Connectie. Bovendien is er op dit moment veel ziekteverzuim.

Dat er wat moet gebeuren in de organisatie staat ook voor GroenLinks vast.

Maar het Koersplan is te vaag. Niet voldoende uitgewerkt om nu 1 miljoen voor vier jaar vast te leggen.

Daarom wil GroenLinks eerst een goed onderbouwd plan. Er moet in dit plan aandacht zijn om van de ambtelijke organisatie een modern team te maken. Met ambtenaren die in staat zijn om na een goed gesprek met onze inwoners samen met hen met aan de slag te gaan. De organisatie moet met enthousiasme en professionaliteit kunnen inspelen op de initiatieven in de Renkumse dorpen.

Daarom hebben we meegewerkt aan een motie en amendement dat het geld voor 2018 in een reserve plaatst en het geld voor 2019, 2020 en 2021 voorlopig niet reserveert.

Voor GroenLinks zijn er ook andere onderwerpen die aandacht en investeringen verdienen. We moeten niet al het geld in de reorganisatie steken. Om breed gedragen projecten in onze dorpen van de grond te krijgen dienen we als gemeentelijke overheid hier ook in te investeren. We moeten niet stoppen met een gemeentelijke ondersteuning voor inwonersinitiatieven maar hier juist mee doorgaan. Misschien moet in diverse programma's financiële ondersteuning van inwonersparticipatie geregeld worden. Het gaat om zeer bescheiden bedragen, maar voor de betrokkenen maakt dit een enorm verschil.

In de participatiesamenleving moet je ook als gemeentelijke overheid investeren door bijvoorbeeld één aanspreekpunt op te richten voor inwonersinitiatieven en ambtelijk ondersteuning in zetten.

Wij vinden het belangrijk dat er een signaal komt van de gemeente dat er bereidheid is om zowel financiële als de ambtelijke ondersteuning te bieden. Wij hebben daarom een motie voorbereid met de titel ' De Participatiesamenleving is goud waard'.

Als laatste onderwerp in mijn eerste termijn wil ik de motie verkeersveiligheid van D66 noemen. Dit is een thema waar Raad en College in deze periode echt werk van hebben gemaakt. In 2015 hebben wij steun gekregen voor een amendement dat structureel meer geld vrij maakt voor verkeersveiligheid. Dat heeft ruimte gegeven om een aantal knelpunten op te lossen met nieuwe technieken zoals de intelligente oversteekplaats op het stationsweg in Oosterbeek.

De prioriteit voor GroenLinks ligt bij de kwetsbare deelnemers aan het verkeer; voetgangers en fietsers. Daarom willen wij ook een signaal afgeven dat de oversteekplaatsen op schoolroutes en in centrumgebieden extra aandacht en wat ons betreft voorrang verdienen in het uitvoeringsplan.

Tot zo ver

REACTIE COLLEGE

Er wordt een kwartier geschorst zodat het college zijn reactie kan voorbereiden.

Na de schorsing reageert wethouder Heinrich als eerste op de eerste termijn en doet dit in volgorde van de sprekers.

De wethouder ondersteunt van ganser harte de oproep van het CDA om de drie beleidsterreinen; economie, cultuur, recreatie en cultuur en toerisme te integreren. Binnen een aantal weken worden hier concrete besluiten over genomen die in de lijn liggen die CDA voor ogen staat. Die besluiten moeten leiden tot versterking van de kernkwaliteiten van onze gemeente.

PvdA wees op de column van de wethouder in de krant. Hetgeen daar staat over de begroting is een college breed gedragen constatering.

Er is meerder malen met de raad gesproken over de overdracht van de sportaccommodaties. We zijn er erg druk mee. Tot aan de kerstvakantie vinden er intensieve gesprekken plaats met de gebruikers van het Wilhelminapark. Er zijn concrete voorstellen ingediend. De suggesties die gedaan zijn om de ontwikkelingen te verbinden aan het sociaal domein en om bijvoorbeeld de Permar medewerkers in te zetten, die worden besproken met de gebruikers. De gesprekken met de gebruikers van sportpark de Bilderberg zijn jammer genoeg minder intensief. Er zijn afspraken afgezegd en het is moeizaam om met hen om de tafel te komen. Dit betreurt de wethouder zeer. Hij heeft wel goede hoop dat er afspraken kunnen worden gemaakt. In december of januari verwacht de wethouder dat de intentieovereenkomsten met financiële onderbouwing

rond zijn en dan informeert hij de raad over de stand van zaken en kan de raad er een oordeel over vellen. Interruptie dhr. Erkens (PvdA): Heeft de wethouder wel eens overwogen om een en ander niet volgtijdelijk af te handelen? Dus als het bij het ene park vlotter verloopt dat alvast af te handelen. Wethouder Heinrich geeft aan dat als er eerder iets te melden is aan de raad over een sportpark, hij dit zeker zal doen.

Over opmerking met betrekking tot de presentatie die door een medewerker van de provincie is gegeven in de commissie over de weerstandreserve, antwoordt de wethouder dat het hier geen advies van de provincie betrof. De provincie beoordeelt de begroting niet op de weerstandsreserve. Het betrof hier de persoonlijke mening van een medewerker van de provincie.

D66 vraagt wanneer de privacy coördinator komt. Hopelijk binnenkort. In het eerste kwartaal van volgend jaar is er meer duidelijkheid over de aanstelling en hoe en of we het in regionaal verband gaan doen.

GL vraagt in hoeverre de wethouder kan garanderen dat de financiële nadelen m.b.t. het personeel niet terugkeren in 2018. De wethouder kan geen garantie geven. Er zijn nog wat onevenwichtigheden in de formatie. Posten die geleid hebben tot tekorten, zoals ziekteverzuim en de uitloopschalen, zijn in 2018 nog niet weg.

De wethouder reageert op het amendement 6 op de begroting over het behoud van het voormalig kloostergebouw. Het déjà vu gevoel is overweldigend. Dhr. Bartels (PRD) is een groot promotor van het papiermuseum. Er is al menigmaal uitgebreid over gesproken. Het college zet het klooster in de markt. Het college is zich ervan bewust dat het een oud gebouw is en daarom willen ze aan een ontwikkelaar ruimte geven. Het ligt voor de hand dat grondgebonden woningen de voorkeur hebben. PRD wil een time out inlassen voor onderzoek naar het papiermuseum. Er is al zolang over gesproken en de grootste bottleneck is dat er in het ondernemingsplan geen huisvestingskosten zijn opgenomen. Dat is bekend.

Interruptie dhr. Bartels (PRD): Dat is niet waar. Er is in het verleden een bod gedaan zelfs. Het enige dat gevraagd wordt of u als wethouder genegen bent om de initiatiefnemers aan te horen en ze de kans te geven hun verhaal te vertellen. Er ligt geld op de plank en u moet ze uitnodigen voor het uitbrengen van een bod en dan uw voorwaarden kenbaar maken. Als u waarde hecht aan een papiermuseum, geef ze dan de gelegenheid om aan tafel te schuiven. Wethouder Heinrich merkt op hier al eerder op geantwoord te hebben. Ze mogen een bod uitbrengen. Dat kan natuurlijk. Als er voldoende geboden wordt en er een compensatie is voor de brandweer en ambulance post, dan kan erover gesproken worden. Er is een initiatief om een pop up papiermuseum te realiseren in Renkum. Dan kunnen we zien hoeveel interesse er is in een papiermuseum. Hij ontraadt het amendement.

Motie 1 bij de begroting over de gymzaal in Doorwerth

Er worden intensieve gesprekken gevoerd met de scholen en de kerngroep en andere betrokkenen om te komen tot een school op de locatie die daarvoor beoogd is. De discussie gaat inderdaad ook over het behoud van de gymzaal. We maken een businesscase voor de verschillende opties. Zo wordt helder wat de consequenties zijn van de verschillende opties en die worden dan weer besproken. Dat is dus afgesproken en dat is wat u nu vraagt in de motie. Komt het later tot een kredietaanvraag dan betrekken we dat bij een raadsvoorstel. Zo krijgt u inzicht in de opties. De motie is dan ook overbodig.

De wethouder reageert op de opmerkingen over het Koersplan 2020. Dit is de laatste begroting van deze coalitie. De afgelopen periode hebben we grote veranderingen gezien. Meer nog dan in de voorgaande periode en dat zal in de toekomst niet anders zijn. Het tempo van de veranderingen wordt zelfs groter. Het sociaal domein, de digitale agenda en straks komt ook de omgevingswet. Dit alles heeft grote consequenties, ook voor de raad, de organisatie en het college. Ontwikkelingen als de modulaire gemeenschappelijke regeling, de Odra, de Connectie hebben veel gevraagd van ons allen. De cultuur van de organisatie is in transitie. Van ambtenaren wordt veel meer strategische advisering gevraagd. De consequenties voor de rol van de raad zijn evident. Elementen van die veranderende rollen zijn ook in het koersplan verwerkt. Burgerparticipatie en overheidsparticipatie blijven door ontwikkelen en hebben grote consequenties. Burgers willen anders communiceren met de overheid. Er ontstaat een nieuw speelveld met nieuwe regels. De wethouder complimenteert de raad, dat hij het al aan zag komen en de besturingsfilosofie heeft opgesteld. De besturingsfilosofie is een geweldig goede bouwsteen om alle ontwikkelingen het hoofd te bieden. Daarmee heeft de raad een belangrijke aanzet gegeven.

We hebben een strategie die gericht is op naar buiten kijken. We moeten keuzes maken over wat we zelf willen blijven doen en wat we samen gaan doen. Die afwegingen moeten we steeds maken. Dat betekent keuzes maken. Niet alle bestaande taken kunnen we op de huidige manier blijven doen. Zeker niet als we ook nog nieuwe taken moeten uitvoeren. Dat hebben we in het koersplan verwoordt.

U vindt het niet duidelijk, niet concreet genoeg, zegt u. We hebben nadrukkelijk geprobeerd de strategische lijn uit te zetten. Niet al die keuzes kunnen we al aan de raad doorsturen. Middellange en lange termijn keuzes worden gemaakt bij het MJB in 2018. Op aantal punten ontbreekt de onderbouwing zegt u, maar in het MJB dat dit jaar besproken is, zijn de lijnen al geschetst (uitloopschalen, ziekteverzuim). En welke zaken in de toekomst geïncorporeerd moeten worden, staan daar benoemd. De begroting is steeds 1 jaar laag en wel voor dat jaar Op blz. 145, 146 en 147 staat aangegeven welke functies belegd gaan worden en welke taken uitgevoerd gaan worden. Dat zijn de saldi van de Meerjarenbegroting. We moeten nog een aantal keuzes maken in 2018, waarvan we niet weten hoe ze getalsmatig gaan uitpakken. Het zijn dingen die we wel weten, maar niet precies kunnen inschatten (ziekteverzuim, inhuur, e.d.). De saldi gaan we beleggen want we weten zeker dat we het nodig hebben. We hebben dat bedrag niet zomaar bedacht. We beleggen de positieve saldi in MJB voor dit doel.

De wethouder betreurt het dat de indieners van het amendement stellen dat het koersplan pas in december besproken kan worden. Het koersplan was er de eerste week van oktober en toen is er gevraagd om een gaatje in de agenda te vinden om het te bespreken. Dat gaatje was er, namelijk de commissoriale raad van 1 november jl. maar die is afgelast. Interruptie dhr. Erkens (PvdA): U doet het voorkomen dat er vanuit het college gevraagd is het koersplan te bespreken. PvdA heeft u expliciet gevraagd wat u met het plan wilde doen. Maar u heeft aangegeven dat de raad zelf moest bepalen wat hij ermee wilde. Wethouder Heinrich zegt dat dit klopt. Hij wilde de raad de ruimte geven. Er stond in de motie "de raad te informeren". Interruptie dhr. Erkens (PvdA): Er is geen vraag gekomen vanuit het college om het plan te bespreken. U doet voorkomen dat de vertraging door de raad komt. Dat is niet het geval. Wethouder Heinrich merkt op dat PvdA en hij hierover dan een andere opvatting hebben. Interruptie dhr. de Boer (VVD): Hij bevestigt de woorden van de PvdA. Wethouder Heinrich zegt: U als raad moet dit zelf besluiten.

Interruptie dhr. Bouwman (D66): Als de raad het koersplan heeft vastgesteld, wordt het geld pas uitgegeven. Klopt dat?

Wethouder Heinrich zegt dat als de raad het koersplan in december behandeld, dat dit dan inderdaad het geval is, want de uitgaven zijn pas voor januari 2018. Hij heeft voldoende het belang van de saldi aangetoond, vindt hij.

Amendement 1 op de begroting leest de wethouder zo dat er een behoefte bestaat bij de raad betrokken te worden bij de uitvoering van het koersplan. Dat wil het college ook. Er worden factsheets ontwikkeld, scenario's en alternatieven uitgewerkt en zo samen met raad koersplan uitwerken. Hij leest het amendement dan ook als een uitnodiging en om tegemoet te komen aan de behoefte van de raad. Als hij het zo goed invoelt, is het de vraag of de raad zich de consequenties van het amendement wel realiseert.

Interruptie dhr. Bartels (PRD): Wat is het effect van het bespreken van het koersplan in december? Hoor ik u zeggen dat als je erover besluit in december, dat we dan kunnen beginnen met uitvoeren in januari 2018.

Wethouder Heinrich antwoordt dat het bedrag dat gereserveerd staat, bedoeld is voor het jaar 2018. M.a.w. wat we hier belegd hebben, zijn de saldi voor de meerjarenbegroting en de consequenties voor 2019 e.v. komen in het MJB van volgend jaar naar voren. Het bedrag van € 484.000 staat nu in de begroting.

Waar het omgaat, realiseert u zich wat het dictum betekent? De bedragen in de reserve stoppen, dat kan technisch. Praktische consequenties hiervan zijn dat als we bedragen uit de reserve willen halen dat de raad de bevoegdheid heeft hierover te besluiten. Kanttekening is dat de saldi niet uitsluitend bedoeld zijn voor organisatieontwikkeling en niet alleen voor organisatieontwikkelingstrajecten of personen die hiervoor aangesteld worden. Die bedragen zijn ook bedoeld en nodig voor betaling van uitloopschalen, ziekteverzuim etc. Daar waar ingehuurd moet worden, zou u hierover moeten besluiten. Ofwel p-voorstellen worden dan in de raad voor publiek besproken. Als uw bedoeling is dat u betrokkenheid en invloed wilt dan kan ik me dat voorstellen, maar dit effect is onwenselijk.

Interrupties door dhr. Boon (GL), dhr. Erkens (PvdA).

Wethouder geeft aan dat wat betreft de tekorten in de voorjaarsnota het niet ging om het putten uit de reserve, maar om overschrijding van budgetten. Ook daar moet de raad achteraf zijn toestemming over geven. Interruptie dhr. de Boer (VVD): Hij vraagt om een schorsing.

De wethouder maakt eerst zijn verhaal af.

Motie 2 bij de begroting, waar de raad voor 2019, 2020 en 2021 eenzelfde soort voorstel doet, om met een onderbouwd voorstel te komen, is overbodig. In het koersplan is opgeschreven dat er een dergelijke onderbouwing komt. De wethouder kan de motie ook zien als een steuntje in de rug, maar het is exact wat ons voor ogen staat voor mei/juni.

Interruptie dhr. de Boer (VVD): Neemt u de motie over. De wethouder geeft aan de motie wel te willen overnemen.

Portefeuillehouder Schaap reageert ook op de opmerkingen over het koersplan. Ze is nu bijna een half jaar

hier en er is al veel gesproken over de organisatie en de ontwikkelingen. Het college probeert u zoveel mogelijk mee te nemen met veranderingen d.m.v. het koersplan. U wilt er nog uitdrukkelijk op ingaan en dat wil de burgemeester ook. We hebben loyale medewerkers die hard werken, maar we zitten middenin de veranderingen. We hebben elkaar hard nodig, Zij ziet het amendement en de motie als steun in de rug om samen op pad te gaan.

We worden een moderne organisatie en we zijn daarover in goed overleg met het GO en de vakbond, bijvoorbeeld over het stopzetten van de uitloopschalen. Dat willen we allemaal. Samen op pad gaan en iedereen doet ongelooflijk zijn best. De burgemeester wil hierbij graag kunnen rekenen op de steun van de raad.

Interruptie dhr. Erkens (PvdA): Ik onderschrijf uw verhaal voor 100%, maar er zit ruis tussen uw verhaal en dat van de wethouder. Waar zit nou de pijn dan en anders neem het amendement over.

De burgemeester zegt dat er geen ruis zit tussen de verhalen. Of het nou gaat om verantwoording vooraf of achteraf afleggen, er wordt geen discussie over personen gevoerd in de raad.

Schorsing van vijf minuten.

Dhr. de Boer (VVD) krijgt het woord na de schorsing. De indieners hebben er goed bij stil gestaan. We laten het bedrag staan en er kan achteraf verantwoording worden afgelegd door het college.

Dhr. Erkens (PvdA) voegt hieraan toe dat met enige regelmaat het college aangeeft waar het geld naartoe is gegaan. Wethouder Heinrich vraagt naar de nuancering van dhr. Erkens. Wat namelijk voor de hand ligt, is om in de cyclus verantwoording af te leggen (voorjaarsnota en jaarrekening) dat betekent dus dat de raad in mei voor het eerst geraadpleegd wordt. Dhr. Erkens (PvdA) zegt dat er in januari van start wordt gegaan met uitgaven. Neem dan in een soort cockpitoverleg zoals bij R.O. projecten ook gebeurt, de raad mee. De burgemeester omarmt dit idee en geeft aan zelf de piloot van dit overleg te willen zijn.

Interruptie dhr. Bartels (PRD): Graag dan niet alleen informatie over de financiën maar met name de ontwikkelingen binnen de organisatie. De burgemeester zegt toe dat het gaat over de menselijke kant van de organisatieontwikkeling en de cijfers.

De PRD trekt het amendement in met name door de toezegging van de burgemeester omtrent het cockpitoverleg.

Wethouder Verstand reageert op de eerste termijnen.

Wat betreft de opmerkingen van het CDA over het Klooster en Groeneweg 12 en 14 en het los verkopen hiervan, gaat het niet per se om het hoogste bod te krijgen. Het gaat ook om beleid wat we met de ontwikkeling kunnen realiseren.

Interruptie dhr. van Lent (CDA): Welke visie of welk beleid bedoelt u dan?

Het andere deel van de Groeneweg is veel interessanter. Daar zijn vier eigenaren en voor die locatie is er een stedenbouwkundig plan. Met alle vier zitten we om tafel en er is voor die locatie 1 gebiedsvisie.

Er ligt een positief besluit m.b.t de reclamebelasting. Als de raad hierover in december beslist, wordt het ingevoerd in 2018.

De PvdA vraagt naar de evaluatie van het coalitieakkoord. In het akkoord staat dat de coalitiepartijen dit doen. Interruptie dhr. Erkens (PvdA). De wethouder geeft aan dat het college evalueert met de geëigende instrumenten in de financiële cyclus.

De wethouder dankt RZS voor het gratis functioneringsgesprek.

Naast de klassieke voorbeelden van burgerparticipatie, zoals Doorwerth centrum, werkt het college aan andere vormen van netwerken en samenwerken. Het speelveld is wezenlijk veranderd. Denk bijvoorbeeld aan samenwerken met huisartsen wat betreft het sociaal domein, bedrijven betrekken bij duurzaamheidsbeleid, scholen en ondernemers etc. Het is een wezenlijk andere vorm van besturen. Dat is een cultuurverandering, en we zijn er nog niet.

Interruptie dhr. Erkens (PvdA): Hoort hij hier toch een eerste aanzet tot een evaluatie.

Het idee van deze coalitie was om inwonersinitiatieven te ondersteunen, maar dat willen we nu op een andere manier vormgeven. U vraagt ons raadsbreed om de subsidie te handhaven. De wethouder zegt toe met een plan te komen. U vraagt om een aanspreekpunt voor burgerinitiatieven, maar de wethouder vindt dat iedere ambtenaar hierop adequaat moet kunnen reageren.

Interruptie mw. de Roo (GL): Enige coördinatie is daar toch wel nodig.

De wethouder neemt het mee en komt er op terug. Amendement 3 op de begroting vindt de wethouder hiermee nu overbodig. Interruptie dhr. Bartels (PRD): Dat is te makkelijk. U zegt het is na een bepaalde tijd afgelopen, daar is PRD tegen. PRD wil het bedrag overeind houden en dus de 40.000 euro behouden en later bekijken hoe we er beter mee om kunnen gaan. De wethouder wil het overlaten aan de nieuwe coalitie.

Interrupties dhr. van Dijk (D66) en dhr. Erkens (PvdA).

Wethouder Verstand gaat verder met de motie intelligente oversteekplaats en verkeersveiligheid. De motie verkeersveiligheid hoort eigenlijk bij het MUP. Besef wel dat wanneer u ergens prioriteit aan geeft, dat andere zaken naar beneden schuiven op het lijstje. Voor het Calimerapad heeft ook al geld vrijgemaakt. Dat moet dus eerst opgelost worden.

De opmerkingen over de oversteekplaatsen deelt de wethouder van harte. Hij neemt dit mee in het MUP. Wat betreft het amendement van de PRD over de Van der Molenallee heeft dit niet de hoogste prioriteit en ontraadt hij het amendement.

Over de dorpsplatforms is in 2013 al een besluit genomen. En op basis van de besturingsfilosofie dienen de platforms ook meer op eigen benen te staan. Het is onverstandig om dit terug te draaien en hij ontraadt dan ook de motie.

Wethouder Ruwhof reageert op de eerste termijnen.

Een recente schouw groen geeft aan dat het niveau iets gestegen is en dat is verheugend. De afgelopen periode zijn de wegen binnen het afgesproken niveau aangelegd, maar toch geeft ze een 'winst' waarschuwing. Dit najaar komt er een overzicht van wat nog gedaan wordt en men is drukdoende met het maken van een integraal IBOR plan. Dan kan de raad nieuwe keuzes maken en dat moet het raads kader worden. Nu is al duidelijk dat als je alles op dit niveau wilt houden dat er dan geld te kort is. Die consequenties worden inzichtelijk gemaakt.

Wat betreft het verlichtingsplan Bilderberg wordt bekeken wat er mogelijk is.

D66 vraagt naar de betrokkenheid van de gemeente bij de waterkracht centrale Driel. We hebben contact met de thematafel. Betrokkenen kennen het inwonersinitiatief. De wethouder heeft de indruk dat het initiatief goed getrokken wordt. Gemeenten moeten dat niet uit handen trekken van de initiatiefnemers. De wethouder zit binnenkort weer als college met initiatieven rond het stuwmeer om tafel. We kunnen elkaar goed vinden. GB haalt de Weverstraat aan als voorbeeld dat niet naar mensen is geluisterd. Dat bestrijdt de wethouder ten stelligste. De mensen zijn juist heel blij met het gezamenlijk tot stand gebrachte resultaat. Kers op de taart is de hangende verlichting in de straat. Het kan niet uit het rioolgeld betaald worden. Er wordt gekeken naar een oplossing. Er is onderzoek naar de gevels geweest of die wel sterk genoeg zijn. De Weverstraat is juist een goed voorbeeld van samenwerking met inwoners.

VVD spreekt de zorg uit over het teruglopende aantal mensen dat uitstroomt uit het bijstandsbestand. De wethouder vermoedt dat dit een misverstand is. De raad is geïnformeerd over 2015, 2016 en 2017 en 2017 gaat daarbij slechts over de eerste zeven maanden. Als u doorrekent komt u hoger uit.

Interruption dhr. de Boer (VVD): Er is rekening gehouden met de doorrekening en dan nog is het verschil minimaal. Hou het plan nog eens tegen het licht, dat is de vraag van de VVD.

Wethouder Ruwhof zegt dat de raad het overzicht heeft gekregen. Er is een extra inspanning gedaan op de grote groep ouderen. We zijn al van alles aanvullend aan het doen.

GL vraagt naar de duurzaamheidsleningen. De afgelopen jaren zijn er twee leningen per jaar verstrekt. Als je dat doortrekt dan zijn er nog genoeg middelen voor 2018. 2019 kan dan nog een lening worden verstrekt. Het is goed om als raad de vinger aan de pols te houden.

Het amendement van PRD over het fietspad Veldweg merkt de wethouder op dat dit gepland staat voor 2018 en is dus overbodig.

Wat betreft het afvalbeleid is de wethouder blij dat het in hoog tempo gaat. Het loopt goed.

Inwoners kunnen met het variabele deel van de afvalstoffenheffing hun kosten naar beneden halen. Mensen scheiden goed hun afval in onze gemeente. We hebben de heffing voor wat betreft het vaste deel moeten laten stijgen, maar met het variabele deel kan iedereen die afval scheidt, zorgen dat ze niet boven de heffing van 2016 uit komen.

Dan is het zuur dat in 2019 de afvalstoffenheffing dan wel moet stijgen. We gaan kijken wat we daaraan moeten doen. Na het eerste jaar komt er een evaluatie. Dat is afgesproken. Er is een voorlopige evaluatie in september verspreid. Volgend jaar volgt de echte evaluatie. De motie vraagt om het combineren met een benchmark onder andere gemeenten. Dan zouden ook afvalbrengstations daarbij moeten worden betrokken. In andere gemeenten moeten inwoners veel meer betalen.

Interruption dhr. den Burger (VVD): Er was toch sprake van teruggave van afvalstoffenheffing aan de inwoners aan het eind van het jaar bij minder dan 17 keer aan de weg zetten van afval?

Wethouder Ruwhof zegt dat het uitgangspunt was gemiddeld 17 keer aan de weg zetten. Dat was de berekening, minder keer betekent een besparing. Er zou geen geld teruggegeven worden.

De evaluatie en benchmark met een voorstel van het college komt volgend jaar. Dit staat ook ongeveer in de motie. Er staat alleen "voor de voorjaarsnota" en dat is te vroeg. In mei is het nog niet klaar. Juni zou wel

kunnen.

Interruptie dhr. van Dijk (D66): Geen probleem. Interruptie dhr. Erkens (PvdA): Betekent dit dat hoe de evaluatie ook uitpakt dat we op dezelfde voet verder gaan.

Wethouder Ruwhof zegt dat dit niet het geval is. We gaan alles op een rijtje zetten en kijken aan welke knoppen gedraaid kan worden.

Wat wil de coalitie met de motie bereiken vraagt de PvdA. Mw. Bondt (D66) vindt dat de wethouder het duidelijk uitgelegd heeft. Voorlopig zo houden en de evaluatie zal plaatsvinden in het voorjaar en wordt breed uitgezet en dan is de raad aan zet.

Interruptie dhr. Boon (GL): Veranderingen breng je pas aan na de benchmark.

Wethouder van den Berg reageert op de eerste termijnen.

CDA vraagt naar een brede evaluatie van het Sociaal Domein in 2018. Dat betekent dat je het complete gemeentelijke beleid onder de loep moet nemen. Overal zit wel sociaal domein in. Het is een groot en breed onderwerp en dat kan je niet als geheel evalueren. Zeker op nieuw ingezette onderdelen nemen we u mee. Daar hebben we zelf ook behoefte aan.

Interruptie dhr. van Lent (CDA).

Wethouder van den Berg beaamt dat er nog hiaten zijn. Er zijn absoluut nieuwe ontwikkelingen. U krijgt de ruimte om ernaar te kijken.

CDA maakte ook een opmerking over de pleegzorg (Dennenborg). De pamfletten en spandoeken heeft de gemeente meteen gekocht. Dat zijn de enige instrumenten voor gemeenten om een oproep te doen. De wethouder roept de raadsleden zelf op om zich te melden als pleegouder.

Het amendement van de PRD over het Maatjesproject wil de wethouder sterk ontraden. Als een soort sinterklaas pakket geld beschikbaar stellen, dat gaan we niet meer doen. Het wordt op aanvraag en met een projectplan. Hetzelfde geldt voor Renkum voor elkaar. Dat kan een maatjesproject zijn, maar er wordt dan wel een projectplan verwacht. We gaan niet zomaar geld geven met de boodschap "doe er iets leuks mee".

Interruptie dhr. Bartels (PRD).

Wethouder van den Berg geeft aan dat wat betreft vrijwilligers het beleid al is vastgesteld in de kadernota. We zijn druk bezig met het uitvoeringsplan. Dit is waarschijnlijk klaar in januari 2018. Er wordt gekeken naar een coördinatiepunt.

In verband met de privacy regels kunnen niet altijd alle gegevens gedeeld worden over de gedragswetenschapper. De cijfers zijn wel naar de provincie gegaan en we hebben de volledige subsidie toegekend gekregen. De wethouder zegt toe dat de raad bij de jaarrekening een overzicht krijgt.

Woordvoerders in tweede termijn: dhr. Erkens (PvdA), mw. Van Bentem (GB), dhr. Bartels (PRD), mw. De Roo (GL)

In de tweede termijn wordt het debat gevoerd over de volgende onderwerpen:

Het sociaal domein, sportparken, afvalstoffenheffing, Weverstraat, dorpsplatforms, het koersplan, verlichting sportpark Bilderberg en Groeneweg.

Wat betreft het Rekenmodel afvalstoffenheffing zegt de wethouder toe te kijken wat ze kan aanleveren.

Amendementen bij de begroting worden aangeduid met BA.

VVD, PvdA, GroenLinks, RZS, D66, CDA, GB

Amendement Begroting 2018

BA1

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2017, behandelend de Begroting 2018:

Constaterende dat,

1. In het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 is aangegeven dat er nieuwe taken op onze gemeente afkomen en wat nodig is om deze taken te realiseren;
2. Het aan de raad aangeboden Koersplan Renkum 2020 volgens de opstellers "een plan is waarin we de koers bepalen die leidt tot de organisatie die we willen zijn.";
3. Het onder 2. genoemde Koersplan Renkum 2020 nog niet door de raad is besproken en vastgesteld;

4. In de Begroting 2018 er voor de jaren tot en met 2021 een "Reservering taken meerjarenbeleidsplan en koersplan is opgenomen";
5. De reservering voor het jaar 2018 € 484.000,-- bedraagt en voor de jaren 2019 t/m 2021 resp. € 306.000,--, € 221.000,-- en € 10.000,--;
6. Door het college geen onderbouwing is gegeven voor de onder 5. genoemde bedragen,

Overwegende dat,

- a. Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 door de raad richtinggevend is vastgesteld;
- b. Het Koersplan Renkum 2020 eerst in december 2017 door de raad kan worden besproken;
- c. Een nadere uitwerking van het Koersplan van belang is voor een adequate aanpak van de noodzakelijk door te voeren wijzigingen in de organisatie;
- d. Voor de financiële consequenties van het Koersplan Renkum 2020 vanaf 2018 budget beschikbaar moet zijn ;
- e. De raad een adequate onderbouwing noodzakelijk acht van de voor de organisatie wijzigingen noodzakelijk geachte te reserveren bedragen voor 2018 t/m 2021;
- f. Het daarom op dit moment niet gewenst is goedkeuring te geven voor de bedragen die in de begroting 2018 zijn opgenomen als "Reservering taken meerjarenbeleidsplan en koersplan";
- g. Door het instellen van een reserve het mogelijk wordt om wijzigingen in de organisatie voor 2018 door te voeren,

Besluit:

1. De regel "reservering taken meerjarenbeleidsplan en koersplan" op blz. 145 en 184 van de begroting te schrappen ;
2. Ten laste van de begroting 2018 een reserve organisatieontwikkeling in te stellen groot € 484.000,-- met als doel de financiering van een organisatieontwikkelingstraject²

En gaat over tot de orde van de dag,

PRD

Amendement Uitvoering Strategie en Nieuwe Taken P & O

BA2

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Begroting 2018

constaterende, dat

- het college saldi in de Begroting 2018 gereserveerd heeft voor de in hun ogen noodzakelijke bijdrage in de uitvoering van de strategie en de nieuwe taken in relatie met het Koersplan Renkum 2020;
- het Koersplan Renkum 2020 kenmerk 61635 nog niet ter besluitvorming aan de raad is voorgelegd;

is van mening , dat

de kosten voor uitbreiding personeel ongedaan gemaakt worden met uitzondering van de aanstelling van

- een accountmanager 0,5 fte t.b.v. de lokale implementatie Wsw (125 Renkumse medewerkers – sociale werkplaatsen - van de Permar en 25 van Presikhaaf Bedrijven);
- de begeleider onderhoud groen 1,0 fte (verschuiving van kosten van Permar naar Renkum);
- de 2 x 0,8 fte (beleidsmedewerker EZ en bedrijvencontactfunctionaris) conform het gestelde in de goedgekeurde Nota Economie;

de overige organisatiekosten inzake de voortgang m.b.t. Strategie en nieuwe taken P & O in 2018 door de nieuw gekozen raad bijvoorbeeld aan de algemene reserve onttrokken kan worden;

besluit

² Met de decentralisaties van taken in het sociaal domein, heeft de gemeente er sinds 2014 nieuwe wettelijke taken bijgekregen. Zowel de nieuwe taken als de overgang van taken naar samenwerkingsverbanden maken aanpassingen in de organisatie noodzakelijk. Dat geldt eveneens voor de door raad vastgestelde besturingsfilosofie

1. de betreffende reservering in de (Meerjaren)begroting voor het jaar 2018 484.000 euro en voor de jaren 2019 t/m 2021 achtereenvolgens 306.000 euro, 221.000 euro en 10.000 euro uit de (Meerjaren)begroting 2018 te schrappen;
2. het bedrag van 484.000 euro aangevuld met formatie uitbreidingen begrepen in de opsomming (blauwe tekst) op pagina 145 van de Begroting 2018 desgewenst verminderd met de uitbreidingskosten van 3,1 fte's zoals hierboven omschreven te laten vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve;

en gaat over tot de orde van de dag.

PRD

Amendement Handhaving Subsidie Inwonersinitiatieven

BA3

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Begroting 2018 constaterende, dat

- het college voorstelt de subsidie mogelijkheid voor inwonersinitiatieven in twee stappen af te schaffen;
- op de regeling Subsidie Inwonerinitiatieven sinds de introductie regelmatig een beroep is gedaan;
- de gemeente initiatieven die zonder een gemeentelijke bijdrage niet van de grond komen daarmee een steuntje in de rug wil geven om toch doorgang te laten vinden;
- de gedachte achter de regeling betrekking heeft op het versterken van het saamhorigheidsgevoel in buurt of wijk of om de kwaliteit van het openbare gebied te helpen verbeteren door het treffen van voorzieningen;
- de raad vooraf niet over het wijzigingsbeleid is geconsulteerd;

is van mening, dat

- het logisch is om eerst een evaluatiemoment vast te leggen en in overleg met de raadscommissie te bezien of en in hoeverre de regeling al dan niet bijgesteld dan wel in verband met de nieuw te volgen koers uitgebreid moet worden;

besluit de onderstaande onderstreepte tekst in de Begroting 2018 op pagina 148 in zijn geheel te schrappen.

Subsidie inwonerinitiatieven

In het huidige Coalitieakkoord is voor inwonerinitiatieven € 40.000 subsidie beschikbaar gesteld. Dit budget is structureel in de meerjarenbegroting opgenomen. Voor 2018 stellen we nog € 20.000 ter beschikking. Voor 2019 en verder stellen we dit budget op nihil. Het is aan de nieuwe coalitie te bezien of deze subsidie nog wenselijk is.

De raad gaat over tot de orde van de dag,

PRD

Amendement Fietspad Wijde Veldweg Renkum

BA4

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Begroting 2018 constaterende, dat

- in het gereserveerde budget in het MUP (Meerjarenuitvoeringsplan Verkeer en Vervoer) nog circa 135.000 euro aan ruimte is om meer verbetermaatregelen uit te voeren (2018);
- deze ruimte is ontstaan doordat we minder hebben hoeven bij te dragen aan de provinciale reconstructie van de Heidesteinlaan – N225 (Najaarsnota pag. 93);
- de gemeente als wegbeheerder de verplichting heeft haar wegen verantwoord te beheren en te onderhouden (Begroting 2018 pagina 95);

is van mening, dat

- het overwegend recreatieve fietspad vanaf de Bosweg in Renkum richting de Ginkel naar de Parallelweg langs de onverharde Wijde Veldweg (zie foto) niet alleen uitermate smal is, maar ook door worteldruk dringend aan verbetering toe is;
- vooral het intensieve gebruik in en rond de zomerperiode als de staat van onderhoud van het

wellicht meest gebruikte recreatieve fietspad qua noord-zuidverbinding te Renkum als verkeersonveilig beschouwd kan worden;

besluit in de Begroting op pagina 38 pal boven de groen gemarkeerde kop (*Doelstelling: de verkeersveiligheid in onze dorpen wordt verbeterd*) bij de tweede bullet de volgende zin toe te voegen: In 2018 wordt het overwegend recreatieve fietspad, dat loopt vanaf de Bosweg naar de Parallelweg langs de onverharde Wijde Veldweg verbeterd.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

PRD

BA5

Amendement Intelligente Oversteekplaats Doorwerth

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Begroting 2018 constaterende, dat

- in het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020 op pagina 36 staat, dat er voor 1 of 2 zogenoemde intelligente oversteekplaatsen nog geld beschikbaar is en dat dat tevens beschreven staat in de Begroting 2018 op pagina 38;
- bij een dergelijke voorziening voetgangers worden gedetecteerd, de knipperinstallatie voor automobilisten dan circa 15 seconden gaat branden en In het schemerlicht of in het donker de oversteekplaats wordt verlicht met led waardoor de voetgangers op de oversteekplaats goed opvallen;

overwegende, dat

- de verkeerssituatie in Doorwerth op de Van der Molenallee nabij het winkelcentrum als sterk onveilig wordt ervaren;

besluit in de begroting op pagina 38 onder de kop Activiteiten bij "De verkeers-veiligheid in onze dorpen wordt verbeterd" achter de tweede volzin "Voor nog 1 à 2 oversteekplaatsen is geld beschikbaar. Deze worden in 2018 aangepakt." toe te voegen:

- Daarbij zal voorrang worden gegeven aan het plaatsen van een Intelligente Oversteekplaats op de Van der Molenallee nabij het winkelcentrum te Doorwerth.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

PRD

Amendement Behoud Voormalig Kloostergebouw Renkum

BA6

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de Begroting 2018 constaterende, dat

- in het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020 op pagina 50 te lezen staat, dat de gemeente Renkum waarde toekent aan het bestaan van een papiermuseum en in de vastgestelde Cultuurvisie 2017-2020 op pagina 24 dat de lokale overheid zich verantwoordelijk blijft voelen mee te werken aan het vinden van een locatie;
- de Werkgroep Papiermuseum Renkum in nauwe samenwerking met de Stichting Vrienden van het Papiermuseum al 8 jaar zoekende is naar een haalbare-, passende- en duurzame locatie en dat bij die zoektocht ook in opdracht van het college op ambtelijk niveau gekeken is naar mogelijkheden, die tot op heden niets hebben opgeleverd;
- de gemeenteraad in haar vergadering van september 2013 besloten heeft het perceel met opstal t.w. het voormalig kloostergebouw aan de Utrechtseweg te Renkum te betitelen als niet kernareaal gebonden en derhalve verkocht kon en kan worden;
- een criterium inzake goede bedrijfsvoering te maken heeft met responsiviteit: inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van burgers (Begroting 2018 pag. 105);
- het krachtiger inzetten op samenwerking met het Toeristisch Platform Lage Veluwe en het RBT-KAN om nieuwe initiatieven op het gebied van cultuur-historie, Airborne, kunst en cultuur, landschap te initiëren en te faciliteren om deze vervolgens tot uitvoering te brengen (Begroting 2018 pg. 57) belangrijk is;
- op pagina 58 van de Begroting 2018 te lezen staat, dat om het verhaal over het vervaardigen van papier in Renkum levend te houden initiatieven voor het verbeteren van de zichtbaarheid/beleefbaarheid ondersteund worden en de ontwikkeling van een papiermuseum

- nagestreefd wordt;
- het college bij monde van wethouder Heinrich tijdens de raadsvergadering van september 2015 (agendapunt 15.b) uitgesproken heeft, dat een papiermuseum in het voormalig kloostergebouw een optie zou kunnen zijn;
  - een Inspiratieboek (een product van de initiatiefnemer en De Stadsfabriek, dat te zien is op: www.papiermuseumrenkum.nl waarmee men verbeelde en verwoordde waar en hoe het museum eruit zou kunnen zien) door de Werkgroep Papiermuseum eind mei 2015 aan de wethouder Cultuur, de heer Heinrich, op een openbare bijeenkomst is overhandigd en voorts aan alle overige collegeleden en raadsleden;
  - de Stichting Papiergeschiedenis Nederland, Parenco BV en Papierfabriek Schut BV het college schriftelijk het belang van een papiermuseum voor Renkum onder de aandacht hebben gebracht;
  - het college bij monde van wethouder Heinrich onlangs uitgesproken heeft er de voorkeur aan te geven om het voormalige kloostergebouw aan de Utrechtseweg te Renkum te laten slopen om op die locatie grondgebonden woningen te realiseren;

overwegende, dat

- de Werkgroep Papiermuseum waartoe 6 organisaties behoren te weten de Stichting Papiergeschiedenis Renkum-Heesum, de Stichting Oud Renkum, het Genealogisch Historisch Genootschap Redichem, de Stichting voor Heemkunde in de gemeente Renkum, de werkgroep Beken en Sprengen van het IVN en – later toegevoegd – de Stichting Vrienden van het Papiermuseum graag een papiermuseum in het voormalig kloostergebouw gerealiseerd zien;
- voornoemd gebouw i.v.m. de ligging ten opzichte van Parenco (rondleidingen) en het SmalSpoormuseum (steenovenverleden) aan de overzijde van het Renkumse pontje, qua infrastructuur met name m.b.t. verkeersbewegingen van touringcars en kruisbestuivingsmogelijkheden met o.a. de horeca in de Dorpsstraat een door bovengenoemde organisaties een gewild object is;

besluit op pagina 58 bij de eerste bullet onderstaande tekst toe te voegen:

Het voormalig kloostergebouw aan de Utrechtseweg te Renkum kan een optie zijn om aldaar een papiermuseum te ontwikkelen. Van november 2017 tot februari 2018 wordt bekeken in hoeverre de (in)directe mogelijkheden daartoe zijn en onder welke condities een en ander zou kunnen of moeten geschieden. Het college rapporteert de raad daarover uiterlijk in de raadscommissie van februari 2018.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

Moties bij de begroting worden aangeduid met MB

CDA, PRD

MOTIE: Centrumplan Doorwerth

BM1

De Raad van de Gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2017, behandelend de begroting 2018;

Constaterende,

- dat de Raad van de gemeente Renkum unaniem in mei 2017 steun gegeven heeft aan het masterplan Doorwerth Centrum;
- de huidige "tijdelijke" gymzaal een goede plan invulling belemmerd;

Overwegende

- dat het Centrumplan Doorwerth gerealiseerd wordt voor de lange termijn;
- dat de gymzaal destijds als tijdelijk bouwwerk is gerealiseerd op de huidige locatie;
- dat deze gymzaal de inpassing van een kwalitatief goed stedenbouwkundigplan belemmerd;
- dat de integratie van de gymzaal binnen het stedenbouwkundig plan van het LOC de voorkeur heeft van de initiatiefnemers en de participanten van het Leer & Ontmoetingscentrum, gelet op een goede planinvulling van het LOC;

Draagt het College op:

- Inzichtelijk te maken wat de extra investeringskosten zijn, en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten, wanneer de gymzaal wordt geïntegreerd in het stedenbouwkundigplan voor het LOC, zodat de Raad een afweging kan maken om de gymzaal al dan niet te integreren.
- Deze kosten inzichtelijk te hebben voordat de Raad om een volgend besluit gevraagd wordt. (december 2017)

en gaat over tot de orde van de dag.

VVD, PvdA, GroenLinks, RZS, D66, CDA, GB

Motie Begroting 2018

BM2

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2017, behandelend de Begroting 2018:
Constaterende dat,

1. In het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 is aangegeven dat er nieuwe taken op onze gemeente afkomen en wat nodig is om deze taken te realiseren;
2. Het aan de raad aangeboden Koersplan Renkum 2020 volgens de opstellers "een plan is waarin we de koers bepalen die leidt tot de organisatie die we willen zijn.";
3. Het onder 2. genoemde Koersplan Renkum 2020 nog niet door de raad is besproken en vastgesteld;
4. In de Begroting 2018 er voor de jaren tot en met 2021 een "Reservering taken meerjarenbeleidsplan en koersplan is opgenomen";
5. De reservering voor het jaar 2018 € 484.000,-- bedraagt en voor de jaren 2019 t/m 2021 resp. € 306.000,--, € 221.000,-- en € 10.000,--;
6. Door het college geen onderbouwing is gegeven van de onder 5. genoemde bedragen,

Overwegende dat,

- a. Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 door de raad richtinggevend is vastgesteld;
- b. Het Koersplan Renkum 2020 eerst in december 2017 door de raad kan worden besproken;
- c. Een nadere uitwerking van het Koersplan van belang is voor een adequate aanpak van de noodzakelijk door te voeren wijzigingen in de organisatie;
- d. Voor de financiële consequenties van het Koersplan Renkum 2020 vanaf 2018 budget beschikbaar moet zijn ;
- e. De raad een adequate onderbouwing noodzakelijk acht van de voor de organisatie wijzigingen noodzakelijk geachte te reserveren bedragen voor 2018 t/m 2021;
- f. De raad een amendement heeft aangenomen om ten laste van de begroting 2018 een reserve organisatieontwikkeling in te stellen groot € 484.000,-- met als doel de financiering van een organisatieontwikkelingstraject, zodat de uitvoering van de voorgestelde wijzigingen in organisatie voor 2018 geen verdere vertraging behoeven te ondervinden;

Draagt het college op:

Om op korte termijn, in ieder geval vóór de behandeling van de Voorjaarsnota 2018 met een onderbouwd voorstel te komen wat betreft de bedragen die voor de periode 2019-2021 gereserveerd moeten worden t.b.v. de organisatieontwikkeling

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks, GB, CDA, PRD, PvdA

Motie De participatiesamenleving is goud waard

BM3

De raad van de gemeente Renkum, in vergadering bijeen op 8 november 2017, behandelende de begroting 2018;

Constaterende dat

- g. Er vanaf 2018 en volgende jaren geen bedragen zijn gereserveerd voor inwonersinitiatieven of projecten die vanuit de samenleving komen;
- h. De gemeente Renkum volgens de door de raad aangenomen besturingsfilosofie een regiegemeente wil zijn en daarom wil "loslaten in verbondenheid";
- i. De gemeente Renkum bezig is met het vaststellen van een Koersplan 2020 om de organisatie in te richten op deze nieuwe manier van besturen;
- j. Er de lopende raadsperiode al ervaring opgedaan is met burgerplanvorming;
- k. Een aantal kleinere projecten een kans kregen dankzij de subsidie inwonersinitiatieven;
- l. Samenwerkingen met inwoners mogelijk ook een financiële component hebben;

Overwegende dat

- m. Burgerinitiatieven belangrijk zijn ;
- n. Ondersteuning van burgerinitiatieven door de gemeente wenselijk is;
- o. Ook de Nationale Ombudsman aangeeft dat ondersteuning van de gemeente vaak nodig blijft, ook bij dingen die inwoners zelf oppakken;

- p. Het duidelijker is als er één aanspreekpunt is bij de gemeente voor burgerinitiatieven;
q. De provincie of andere fondsen vaak pas een financiële bijdrage willen geven als er ook geld van de gemeente komt;

Draagt het college op

- r. Bij het Meerjarenbeleidsplan 2018-2022 inzichtelijk te maken of en op welke wijze burgerinitiatieven door de gemeente de komende jaren ondersteund kunnen worden;
s. Duidelijk te communiceren naar inwoners waar ze terecht kunnen en wat ze kunnen verwachten van de gemeente;

En gaat over tot de orde van de dag,

PRD

Motie: Verordening dorpsplatforms gemeente Renkum

BM4

De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 behandelend de (Beleids)begroting 2018 constaterende, dat

- de overheid zich meer terugtrekt en van burgers meer verantwoordelijkheid wordt verwacht, ook daar waar het gaat om de samenhang, leefbaarheid en veiligheid in de wijk;
- tegelijkertijd de overheid te maken heeft met mondige burgers die hun eigen keuzes maken en hoge verwachtingen hebben van diezelfde overheid;
- de Nationale Ombudsman al in 2009 met het onderzoek "we gooien het de inspraak in" kwam waarin opgenomen de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie en één van de aanbevelingen luidde, dat een gemeente participatie een vast onderdeel van het politieke en bestuurlijke besluit-vormingstraject hoorde te maken;
- de dorpsplatforms in onze gemeente zich bezig houden met het verbeteren van de leefbaarheid en het bevorderen van de sociale cohesie in de dorpen, zodat het woonplezier voor onze inwoners toeneemt en hun activiteiten met name de buurtschouwwandelingen erg gewaardeerd worden;

is van mening, dat

- de afstand van burgers in vergelijking met de gemeente naar een dorpsplatform vaak als laag-drempeliger wordt ervaren en daardoor voor veel inwoners andersoortige kansen ontstaan van meepraten, meedoen en beïnvloeding;
- dorpsplatforms zouden moeten trachten hun legitimiteit te vergroten door onder meer wijkverenigingen aan zich te verbinden;
- dorpsplatforms conform de participatieladder door de gemeente meer gewaardeerd moeten worden door hen als adviesorgaan t.b.v. de raad een officiële status te geven;
- door subsidiëring waarbij gedacht kan worden aan een basisbedrag verhoogd met een bedrag per inwoner per woonkern een dorpsplatform effectiever kan functioneren;

draagt het college op grond van artikel 149 van de Gemeentewet op om in overleg met de platforms te komen tot een **Verordening dorpsplatforms gemeente Renkum** en het concept ter vaststelling aan te bieden in de raadsvergadering van uiterlijk april 2018.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

D66, VVD, GB, GL, PRD

Motie Verkeersveiligheid

BM5

De Raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2017 behandelend de begroting 2018;

Constaterende dat:

- Er in de gemeente Renkum nog op verschillende plaatsen onveilige oversteeksteekplaatsen zijn.
- Deze oversteekplaatsen een stuk veiliger gemaakt kunnen worden door ze te voorzien van waarschuwingsborden en -lichten. En er op die manier 'intelligente' oversteekplaatsen van te maken.
- De prioriteit daarbij zou moeten liggen bij oversteekplaatsen op schoolroutes en centrumgebieden.
- In het MUP 2016-2020 budget is opgenomen voor het realiseren van circa 3 veilige oversteekplaatsen, maar dat het college constateert dat er op dit moment nog 7/8 oversteekplaatsen zijn die met prioriteit aangepakt moeten worden.

- Het college per brief met als onderwerp 'Motie vreemd aan de orde: verkeersveiligheid Doorwerth Kievitsdel' met als datum 25 oktober 2017 heeft aangegeven dat er nog verschillende verbeterpunten/maatregelen uit te voeren zijn om de verkeersveiligheid in de wijk Kievitsdel Doorwerth.
- Daarbij is aangegeven dat een nieuwe aansluiting op de provinciale weg N225 ter plaatse nog nader overleg vergt met de provincie maar dat er ook concrete maatregelen te benoemen zijn (I t/m IV in de memo) die in principe op korte termijn uitgevoerd zouden kunnen worden maar dat deze maatregelen niet in het huidige MUP 2016-2021 zijn opgenomen.
- Bij het vaststellen van het MUP 2016-2020 is afgesproken dat er eind 2017 begin 2018 een evaluatie wordt gehouden waarbij opnieuw wordt gezien en besloten welke projecten de komende jaren (2018-2020) worden aangepakt.

Overwegende dat:

- Het college aan zet is om een herprioritering te maken van de in het kader van het MUP aan te pakken projecten in de periode 2018-2020 maar de raad het college daarbij al wel een idee mee kan geven over waar zij vindt dat de prioriteiten zouden moeten liggen.

Roept het college op:

Bij de komende herprioritering van projecten uit het MUP 2016-2020, uitgaande van het beschikbare budget in het MUP, prioriteit te geven aan:

- het uitvoeren van de verkeersmaatregelen I t/m IV uit de brief van het college van 25 oktober 2017 ten behoeve van de verkeersveiligheid in de wijk Kievitsdel
- het veiliger maken van de prioritaire oversteekplaatsen op schoolroutes of in centrumgebieden en deze in te richten als 'intelligente' oversteekplaats.

en:

- De totale planning projecten verkeer 2018 -2020 zo spoedig mogelijk ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66, GL, VVD

Motie onderzoek vermindering afvalstoffenheffing

BM6

De Raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2017 behandelend de begroting 2018;

Constateerende dat:

- De afvalstoffenheffing in de gemeente Renkum verlaagd wordt door een jaarlijkse bijdrage van E 180.000 uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.
- In de Begroting 2018 wordt aangegeven dat daardoor de egalisatievoorziening op een niveau komt dat verdere verlaging in volgende jaren ongewenst is.
- Ondanks de inzet van de middelen uit het egalisatiefonds er voor 2018 toch sprake is van een aanzienlijke stijging van de afvalstoffenheffing, vooral door verhoging van het vastrecht.
- In de begroting van 2018 gesteld wordt dat door het wegvallen van de bijdrage uit de egalisatievoorziening de afvalstoffenheffing in 2019 met 5,6 % moet stijgen.
- Bij de tussenrapportage inzake het Afvalbeleidsplan van 12 juni jl. een beeld is geschetst dat de opbrengsten van de herbruikbare afvalstoffen zodanig waren dat zonder probleem de ophaalfrequentie van PMD verdubbeld kon worden naar 1x per week.

Overwegende dat:

- Een plotselinge stijging van de afvalstoffenheffing als gevolg van het wegvallen van de teruggave aan de inwoners uit de egalisatievoorziening niet gewenst is.
- De huidige manier van afval inzamelen een succes is te noemen voor wat betreft het halen van het beoogde scheidingspercentage.
- De gemeente Renkum volgens [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) een hogere afvalstoffenheffing heeft dan in omvang vergelijkbare gemeenten.
- De inwoners een beeld geschetst is dat met het Afvalbeleidsplan beter scheiden zou lonen maar dit in de tariefstelling nu onvoldoende tot uitdrukking komt.

Roept het college op:

- De kosten van afvalinzameling in de gemeente Renkum kritisch te bekijken.
- Te bezien of deze beperkt kunnen worden waardoor de aangekondigde stijging van de afvalstoffenheffing als gevolg van het wegvallen van de bijdrage uit de egalisatievoorziening in 2019 kan worden beperkt tot ten hoogste het inflatieniveau.
- Voor de voorjaarsnota 2018 met een voorstel te komen of en hoe de kosten van de afvalinzameling in de gemeente Renkum verlaagd kunnen worden. Daarbij een vergelijking te maken met een

aantal gemeenten die eenzelfde omvang hebben als de gemeente Renkum en een vergelijkbaar afval-ophaalsysteem. In de vergelijking in te gaan op de kosten, opbrengsten en het serviceniveau.

- Bij dit voorstel als uitgangspunt te nemen dat er geen veranderingen worden aangebracht in de huidige manier van (gescheiden) afval inzamelen en het type afval dat wordt opgehaald in de gemeente Renkum.

• En gaat over tot de orde van de dag.

Besluit:

BA1 Koersplan: Unaniem aangenomen (zie ook toezegging);

BA2 Koersplan (PRD): Ingetrokken;

BA3 Handhaving Subsidie Inwonersinitiatieven: Verworpen met 2 stemmen voor (PRD en RZS) en 21 stemmen tegen (VVD, D66, PvdA, GB, GL, CDA);

BA4 Fietspad Wijde Veldweg Renkum: overbodig;

BA5 Intelligente Oversteekplaats Doorwerth: Verworpen met 2 stemmen voor (PRD en RZS) en 21 stemmen tegen (VVD, D66, PvdA, GB, GL, CDA);

BA6 Behoud Voormalig Kloostergebouw Renkum: Verworpen met 1 stem voor (PRD) en 22 stemmen tegen (VVD, D66, PvdA, GB, GL, CDA, RZS).

De geamendeerde begroting wordt vastgesteld met 22 stemmen voor (VVD, D66, PvdA, GB, GL, CDA, PRD) en 1 stem tegen (RZS).

BM1 Centrumplan Doorwerth: ingetrokken;

BM2 Koersplan: overgenomen;

BM3 De participatiesamenleving is goud waard: overgenomen;

BM4 Verordening dorpsplatforms gemeente Renkum; Dhr. Erkens (PvdA) legt een stemverklaring af. PvdA stemt tegen maar dat wil niet zeggen dat de PvdA van mening is dat dorpsplatforms uit de tijd zijn of geen meerwaarde hebben. Verworpen met 1 stem voor (PRD) en 22 stemmen tegen (VVD, D66, PvdA, GB, GL, CDA, RZS);

BM5 Verkeersveiligheid: aangenomen met 20 stemmen voor (D66, VVD, RZS, PRD, CDA, GB, GL) en 3 stemmen tegen (PvdA);

BM6 Onderzoek vermindering afvalstoffenheffing: aangenomen met 20 stemmen voor (D66, VVD, RZS, PRD, CDA, GB, GL) en 3 stemmen tegen (PvdA).

Actie:

Toezeggingen:

1. De burgemeester zegt toe dat de raad wordt meegenomen in de organisatieontwikkelingen (inhoudelijk en cijfermatig) via een cockpitoverleg.
2. Wethouder Verstand zegt toe met een plan te komen over ondersteuning van burgerinitiatieven.
3. Wethouder van den Berg zegt toe bij de jaarrekening met een overzicht te komen over de gedragswetenschapper.
4. Wethouder Ruwhof zegt toe te kijken wat ze kan aanleveren over het Rekenmodel afvalstoffenheffing.

5a. **Motie vreemd aan de orde**

Dhr. Bartels licht de motie toe.

Wethouder Heinrich reageert op de motie. Deze vrijstelling in de verordening geldt voor instellingen die activiteiten van maatschappelijke aard ondernemen, maar er staat wel meer in de verordening. Het moet ook daadwerkelijk door vrijwilligers uitgevoerd worden. Dat is erin gekomen omdat het gaat om instellingen die een vrijwillige bijdrage leveren en alleen dan brengen we geen kosten in rekening. Dat is redelijk. Dus een maatschappelijk doel en vrijwilligers. Doe je dit ook voor burgers dan is het eind zoek. Motieven en doelen van burgers zijn niet altijd helder. PRD heeft zelf gemopperd over activiteiten bij de Rijnkom met een zeepbaan. De initiatiefnemer moest toen leges betalen, maar die meneer heeft een evenementen bedrijf en die moet gewoon leges betalen.

Advies van de wethouder: Blijf bij de doelstellingen van de verordening. Hij ontraadt de motie.

Dhr. den Burger (VVD) zegt dat de leges verordening op de agenda van de agendacommissie staat ter agendering volgende maand. Het is dus vreemd om het nu hier in te dienen.

Dhr. Bartels (PRD) houdt de motie aan en komt erop terug.

	<p>PRD Motie vreemd: Verordening leges MV1</p> <p>De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 constaterende dat,</p> <ul style="list-style-type: none"> • de overheid zich meer terugtrekt en van burgers meer verantwoordelijkheid verwacht, ook daar waar het gaat om de samenhang, leefbaarheid en veiligheid in de wijk; • voor het aanvragen van een vergunning kosten in de vorm van leges verschuldigd zijn; • volgens artikel 8 van Verordening op de heffing en de invordering van leges 2017 geen kwijtschelding wordt verleend; • in hoofdstuk 4 Vermindering/vrijstelling omschreven wordt, dat leges onder voorwaarden vrijgesteld zijn voor bepaalde instellingen, die zich bezighouden met activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard etc. waarvoor een onder- en een bovengrens is bepaald; <p>is van mening , dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • de vermindering/vrijstelling verruimd moet worden, zodat het niet alleen om instellingen, maar op basis van dezelfde insteek ook voor burgers geldt; • de ondergrens op nihil gesteld wordt c.q. vervalt; <p>draagt het college op bij het aanbieden van de Verordening op de heffing en de invordering van leges 2018 in de raad van december 2017 het bovenstaande al aangepast te hebben</p> <p>en gaat over tot de orde van de dag.</p>
5b.	<p>Motie vreemd aan de orde</p> <p>Dhr. Bartels (PRD) licht de motie toe. Hij vindt dat er eindelijk een knoop moet worden doorgemaakt.</p> <p>Wethouder Heinrich reageert op de motie. In begin van de constatering staat de datum 26 maart 2008. Die datum herkent hij niet. De percentages komen uit het besluit accountants controle van het Rijk. Het kan scherper, maar niet minder. In de rekeningcommissie is dit aan de orde geweest. Je kan dit wel willen, maar er zit meer werk aan vast en als je vergeleken wordt met andere gemeenten dan krijg je eerder een afkeurende verklaring. Dat zou raar zijn. Niet handig dus. U heeft ook een afstemmingsoverleg met de accountant waarin u dat naar voren kunt brengen.</p> <p>De motie is dus overbodig en een verkleining van foutmarges heeft negatieve effecten.</p> <p>Dhr. Bartels (PRD) trekt de motie in.</p> <p>PRD Motie vreemd: Bijstelling Opdracht Accountant MV2</p> <p>De raad in vergadering bijeen op 8 november 2017 constaterende, dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gemeente op 26 maart 2008 een goedkeuringstolerantie voor financiële fouten op 1% heeft gezet en voor onzekerheden 3% van de totale lasten; • dat dit ook binnen het wettelijke kader past; • dat het totale budget in verband met de nieuwe taken voortvloeiende uit de Decentralisaties de laatste jaren van ruim 60 naar zo'n 80 miljoen euro is toegenomen; • het verlagen van goedkeuringstoleranties mag, maar dat volgens de VNG in de praktijk een accountant eerder wordt gevraagd om individuele overschrijdingen, die een bepaald bedrag te boven gaan apart melden of naar delen van een jaarrekening nauwkeuriger kijkt; <p>is van mening, dat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een goedkeuringstolerantie voor financiële fouten op 0,7 % en voor onzekerheden op 2 % van de totale lasten wordt gesteld; 2. met betrekking tot de Jaarrekening 2017 expliciet aandacht gevraagd wordt de begrotingshoofdstukken 01 (Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg) en 07 (Inwoner, bestuur & organisatie) kritisch door de accountant te laten bekijken;

BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING 8 NOVEMBER 2017, pagina 30

	<p>draagt het college op de Financiële Verordening aan te passen en ervoor te zorgen, dat genoemde twee punten al betrekking hebben op het vaststellen van de Jaarrekening 2017 rond mei/juni 2018 en gaat over tot de orde van de dag.</p>
6.	<p>Sluiting. Om 18.58 uur sluit de voorzitter de vergadering.</p>

Aldus vastgesteld in de vergadering van 20 december 2017

de raadsgriffier,

de voorzitter,

mevrouw J.I.M. le Comte

mevrouw A.M.J. Schaap